

Analýza rozdílů mezi českými účetními předpisy a IFRS u vybraných firem

Marie Packová

Bakalářská práce
2018

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Marie Packová**
Osobní číslo: **M15043**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza rozdílů mezi českými účetními předpisy a IFRS u vybraných firem**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte literární poznatky týkající se problematiky účtování a vykazování podle českých účetních předpisů a mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS).

II. Praktická část

- Analyzujte a popište rozdíly v účetních závěrkách vybraných firem sestavených podle české účetní legislativy a IFRS.
- Na základě analýzy zhodnoťte zjištěné poznatky a vyvoďte doporučení.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

DVOŘÁKOVÁ, Dana. Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS. 5. aktualizované a přepracované vydání. Brno: BizBooks, 2017, 368 s. ISBN 978-80-265-0692-8.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 3., rozš. vyd. Praha: Grada, 2017, 232 s. ISBN 978-80-271-0563-2.

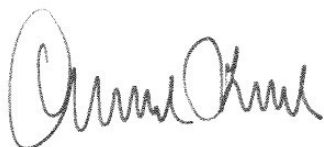
KOVANICOVÁ, Dana. Jak porozumět světovým, evropským, českým účetním výkazům. Praha: Bova Polygon, 2004, 284 s. ISBN 8072730959.

KRAFTOVÁ, Ivana a David SUCHÁNEK. Finanční účetnictví s akcentem na IFRS. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2010, 145 s. ISBN 978-80-7395-301-0.

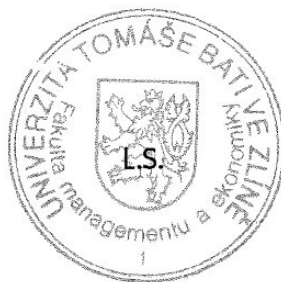
MACKENZIE, Bruce. Interpretation and application of International financial reporting standards. 1st ed. Hoboken: Wiley, 2011, 1114 s. ISBN 978-0-470-55442-5.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Karel Šteker, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **15. prosince 2017**
Termín odevzdání bakalářské práce: **14. května 2018**

Ve Zlíně dne 15. prosince 2017

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

**PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE**

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 14.5.2018

Jméno a příjmení: MARIE PÁČKOVÁ

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Téma této bakalářské práce je Analýza rozdílů mezi českými účetními předpisy a IFRS. Cílem této práce je analyzovat rozdíly mezi českými účetními předpisy a IFRS a zhodnotit účetní výkazy u vybraných společností. Teoretická část se zabývá mezinárodními standardy, jejich základním vymezením, českými účetními předpisy a na konci je srovnání vybraných položek mezinárodních standardů a českého účetnictví. V praktické části se nachází srovnání účetních závěrek vybraných společností, vykazující podle české účetní legislativy a IFRS. V závěru praktické části je zhodnocení a doporučení pro vybrané společnosti a skupiny.

Klíčová slova:

IFRS, česká účetní legislativa, výkaznictví, účetní závěrka, rozdíly

ABSTRACT

The topic of this bachelor thesis is Analysis of differences between Czech accounting legislation and International Financial Reporting Standards (IFRS). The goal of this work is to analyse the differences between czech accounting legislation and IFRS and to evaluate financial statements of selected companies. The theoretical part is devoted to international standards, the basic definition, czech accounting legislation and at the end is comparison of selected items of international standards and Czech accounting. The practical part is focused on the comparison of financial statements of selected companies prepared by Czech accounting legislation and IFRS. At the end of the practical part is the evaluation and recommendation for selected companies and groups.

Keywords:

IFRS, czech accounting legislation, reporting, financial statements, differences

Na tomto místě bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Ing. Karlu Štekerovi, Ph.D. za spolupráci, odborné vedení, cenné rady a připomínky při zpracování mé bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 MEZINÁRODNÍ HARMONIZACE ÚČETNICTVÍ	12
2 MEZINÁRODNÍ STANDARDY ÚČETNÍHO VÝKAZNICTVÍ	13
2.1 KONCEPČNÍ RÁMEC	13
2.1.1 Uživatelé a cíle účetní závěrky	14
2.1.2 Základní předpoklady sestavení účetní závěrky	14
2.1.3 Kvalitativní charakteristiky účetní závěrky	15
2.1.4 Základní prvky účetní závěrky	16
2.1.5 Oceňování – základní koncepce	17
2.1.6 Pojetí kapitálu a uchování kapitálu	18
2.2 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA	18
2.2.1 Výkaz o finanční pozici	18
2.2.2 Výkaz o úplném výsledku	18
2.2.3 Výkaz o změnách ve vlastním kapitálu	19
2.2.4 Výkaz o peněžních tocích	19
2.2.5 Komentář	19
3 ČESKÁ ÚČETNÍ LEGISLATIVA	21
3.1 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA PODLE ČESKÉ ÚČETNÍ LEGISLATIVY	21
3.1.1 Rozvaha	22
3.1.2 Výkaz zisku a ztráty	22
3.1.3 Přehled o peněžních tocích	23
3.1.4 Přehled o změnách vlastního kapitálu	23
3.1.5 Příloha	23
4 SROVNÁNÍ VYBRANÝCH POLOŽEK PODLE ČESKÉ ÚČETNÍ LEGISLATIVY A IFRS	24
4.1 DLOUHODOBÁ NEHMOTNÁ AKTIVA	24
4.2 POZEMKY, BUDOVY A ZAŘÍZENÍ	24
4.3 ZÁSoby	25
4.4 REZERVY	26
4.5 LEASING	28
4.6 ODLOŽENÁ DAŇ	30
4.7 VÝNOSY	30
4.8 NÁKLADY	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	32
5 PŘEDSTAVENÍ VYBRANÝCH SPOLEČENOSTÍ	33
5.1 KOMERČNÍ BANKA A. S. A FIO BANKA A.S.	33
5.2 SKUPINA METROSTAV A SPOLEČNOST METROSTAV, A. S.	34
6 ANALÝZA ROZVAHOVÝCH POLOŽEK	35

6.1	DLOUHODOBÝ NEHMOTNÝ MAJETEK.....	36
6.1.1	Goodwill.....	37
6.2	DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK.....	37
6.2.1	Investice do nemovitostí.....	38
6.2.2	Aktiva držaná k prodeji.....	39
6.3	LEASING.....	40
6.4	DLOUHODOBÉ POHLEDÁVKY.....	40
6.4.1	Odložená daň.....	41
6.5	ZÁSoby.....	42
6.6	ZÁVAZKY.....	42
6.6.1	Rezervy.....	42
7	ANALÝZA POLOŽEK VÝKAZŮ ZISKU A ZTRÁTY.....	44
7.1	NÁKLADY.....	44
7.1.1	Nákladové úroky.....	44
7.1.2	Kurzové rozdíly.....	45
8	ANALÝZA OSTATNÍCH VÝKAZŮ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY.....	46
8.1	VÝKAZ O PENĚŽNÍCH TOCÍCH.....	46
8.2	VÝKAZ ZMĚN VLASTNÍHO KAPITÁLU.....	47
8.3	PŘÍLOHA.....	49
9	ZHODNOCENÍ A DOPORUČENÍ PRO SPOLEČNOSTI.....	50
	ZÁVĚR.....	52
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	54
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	56
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	57
	SEZNAM TABULEK.....	58
	SEZNAM PŘÍLOH.....	59

ÚVOD

V dnešní době je důležité, aby bylo snadné společnosti porovnat, a to pokud používají rozdílné metody, nebude nikdy možné. Právě kvůli tomu už v minulosti vznikly mezinárodní účetní standardy IFRS, které se neustále vyvíjejí. Některé společnosti, které působí v České republice, musí vykazovat podle české účetní legislativy, protože jim to nařizuje zákon o účetnictví, a zároveň musí vykazovat i podle mezinárodních účetních standardů, jelikož to po nich chtějí mateřské společnosti a burzy. Účetní výkazy se u obou způsobů vykazování od sebe značně odlišují.

Cílem této práce je analyzovat důležité rozdíly mezi českou účetní legislativou a mezinárodními účetními standardy (IFRS) a také zhodnotit výkazy vybraných společností.

Teoretická část je v úvodu zaměřena na harmonizaci účetnictví, o kterou mezinárodní standardy účetního výkaznictví usilují. V následující kapitole se čtenář dozví základní informace o mezinárodních standardech účetního výkaznictví, a to konkrétně co se nachází v Koncepčním rámci a jak se podle IFRS vykazuje účetní závěrka. Podobně jako v kapitole mezinárodními standardy je představena česká účetní legislativa. V závěru této části je porovnání několika položek dle české účetní legislativy a mezinárodních standardů účetního výkaznictví.

Praktická část srovnává účetní závěrky vybraných společností sestavené podle české účetní legislativy a mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Tato část vyhodnocuje srovnání dvou bank, kde jedna vykazuje dle české účetní legislativy a druhá banka vykazuje dle mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Pro srovnání tu bude ještě jedna společnost, která vykazuje podle české účetní legislativy a její skupina, do které společnost patří. Analýza je rozdělena na několik částí, v první části je charakteristika jednotlivých společností. Další části analyzují rozvahové položky, položky výkazů zisku a ztráty a v neposlední řadě ostatní výkazy jako jsou výkaz peněžních toků, výkaz změn vlastního kapitálu a příloha. V závěru praktické části je uvedené zhodnocení a doporučení pro dané společnosti.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce je analýza rozdílů mezi českou účetní legislativou a mezinárodními standardy účetního výkaznictví.

Cílem teoretické části je popsat problematiku sestavení účetní závěrky, a to jak z pohledu mezinárodních standardů účetního výkaznictví, tak z pohledu české účetní legislativy a dále nastínit rozdíly u vybraných položek. Cílem praktické části je analýza rozdílů položek účetní závěrky dle mezinárodních standardů účetního výkaznictví a dle českých účetních předpisů.

Při tvorbě práce byly použity některé metody. Teoretická část je zpracována formou literární rešerše, při které je cílem seznámit čtenáře s tvrzeními a názory různých autorů. Použití literární rešerše předchází vyhledávání informací a seznámení se s daty. Ty pocházely převážně z knižních zdrojů. Získané informace jsou v praktické části aplikovány při analýze účetních výkazů. V této části práce je použita metoda analýzy.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 MEZINÁRODNÍ HARMONIZACE ÚČETNICTVÍ

V dnešních podmínkách, kdy spousta podnikatelských subjektů má své organizační složky podniku roztroušené po mnoha zemích světa, kdy každá země sestavuje účetní výkazy podle svých pravidel, je důležité, aby výkazy společností byly srozumitelné a srovnatelné. Externí uživatelé pak mají potíže se v těchto účetních výkazech společností vyznat. (Kovanicová, 2005 s. 117) Právě harmonizace se snaží sjednotit různé národní systémy účetnictví, nejvíce pak účetní zásady a předpoklady, přístupy k oceňování a prezentování účetních informací tak, aby byly účetní závěrky podniků srovnatelné v celosvětovém měřítku. Tyto účetní informace by měly být připravené na ucelených základech, srozumitelné uživatelům účetních informací všude na světě. (Dvořáková, 2017a, s. 250) Podle Dvořákové (2017, s. 17) existují tři významné linie mezinárodní účetní harmonizace. Patří zde právě Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IFRS, účetní směrnice Evropské unie a také národní účetní standardy USA – US GAAP (General Accepted Accounting Principles). Přestože US GAAP je souborem účetních standardů USA má značnou roli pro celosvětovou harmonizaci účetnictví, zejména ekonomickým významem a silou USA, ale i kvalitou tohoto systému. (Dvořáková, 2017, s. 250)

V roce 2001 začala fungovat rada pro mezinárodní účetní standardy (IASB – International Accounting Standards Board). Tato rada plně zodpovídá za tvorbu globálně platných standardů účetního výkaznictví, tyto standardy se nově nazývají Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (IFRS) místo předešlých, které byly označovány jako Mezinárodní účetní standardy (IAS). Všechny standardy, které vznikly před zahájením činnosti Rady (IASB) jsou platné a nadále označovány jako Mezinárodní účetní standardy (IAS), stejně tak standardy označované zkratkou IFRS. IFRS se používá v obecnější rovině a zahrnuje jak jednotlivé standardy (IAS, IFRS), tak i (SIC a IFRIC), tedy v podstatě obsah celého každoročně vydávaného svazku mezinárodních standardů a interpretací k nim. V souladu s tím bude zkratka IFRS používána i v této práci, tedy jako obecný pojem zahrnující všechny složky standardů. (Dvořáková, 2017, s. 20)

2 MEZINÁRODNÍ STANDARDY ÚČETNÍHO VÝKAZNICTVÍ

První zmínka o mezinárodních standardech (IASB) sahá do 70. let minulého století, a od té doby prošly spoustou změn. Původně byly vydávány standardy pod označením IAS, ale od roku 2001 jsou nové standardy vydávány pod zkratkou IFRS, standardy IAS jsou stále platné pod tímto označením. (Šrámková, 2016, s. 13) Ve stejném roce došlo i ke změně názvu Výboru pro tvorbu mezinárodních účetních standardů na IASB. (Dvořáková, 2018, s. 251) V roce 2001 také vznikla Nadace Výboru pro mezinárodní účetní standardy (IASCF), dnes známá jako IFRS Foundation, kterou řídí 22 správců, kteří zastupují různé oblasti států a profese (6 členů ze Severní Ameriky, 6 z Evropy, 6 z Asie a Oceánie, 1 z Afriky, 1 z Jižní Ameriky a 2 z dalších oblastí). Nadaci podléhá:

- Rada pro mezinárodní účetní standardy (IASB), kde sledují efektivnost její práce. V současné době má 12 členů, a je zodpovědná za schvalování nově vytvořených standardů a za změny standardů stávajících.
- IFRS poradní sbor (IFRSAC), má 49 členů. Tento sbor umožňuje široké odborné veřejnosti dávat návrhy a doporučení pro činnost IASB. Také má za úkol informovat IASB o dopadu navrhovaných standardů na uživatele těchto standardů a navrhnout případná řešení.
- IFRS Výbor pro interpretaci (IFRSIC), kde úkolem tohoto výboru je vytvářet pravidla umožňující jednotnou aplikaci IFRS v případě sporných otázek. (Dvořáková, 2017, s. 20-21)

V současné době existuje 16 standardů IFRS, 41 standardů IAS (z toho 26 platných), 5 platných interpretací SIC a 13 interpretací IFRIC. Výčet standardů IAS a IFRS je uveden v příloze P I a P II.

2.1 Konceptní rámec

Konceptní rámec je základní součástí IFRS. Nalezneme zde definované účetní zásady a předpoklady, základní prvky účetní závěrky. Uvedené definice a zásady v Konceptním rámci ovlivňují obsah informací zveřejňovaných v účetní závěrce. Konceptní rámec však není sám o sobě standardem, ale je nezbytnou součástí pro přípravu a pochopení jednotlivých standardů. (Dvořáková, 2017, s. 27; Šrámková, 2015, s. 13)

Podle Dvořákové (2017, s. 28) je v Koncepčním rámci vymezen:

- účel koncepčního rámce, informační potřeby uživatelů účetní závěrky a základní typy ekonomických rozhodnutí, k nimž jsou užívány účetní informace;
- cíl účetní závěrky;
- kvalitativní charakteristiky účetní závěrky;
- obsah a způsob rozpoznání základních prvků, které tvoří obsah účetní závěrky;
- koncept oceňování;
- pojetí kapitálu a uchování kapitálu.

2.1.1 Uživatelé a cíle účetní závěrky

Ti, kdo nejvíce využívají účetní závěrky, jsou externí uživatelé, a právě proto se musí přizpůsobovat jejich potřebám. Nejčastější uživatelé jsou zejména investoři-potenciální či současní držitelé majetkové účasti, věřitelé, zaměstnanci, dodavatelé, odběratelé, konkurence, stát a orgány státní správy, finanční analytici, žurnalisté, nejširší veřejnost. (Dvořáková, 2017, s. 28-29)

Cílem účetní závěrky je poskytovat finanční informace o účetní jednotce, které jsou užitečné pro všechny uživatele při rozhodování o poskytnutí zdrojů účetní jednotce. Potřebné informace nalezneme zejména v rozvaze, zde jsou informace o finanční situaci podniku, ale i informace o změnách ve finanční situaci umožňující zhodnotit finanční stabilitu účetní jednotky. (Šrámková, 2016, s. 13; Dvořáková, 2017, s. 29)

2.1.2 Základní předpoklady sestavení účetní závěrky

Akruální báze

Účetní závěrka, která je sestavena na principu akruální báze rozeznává výsledky transakcí a jiných skutečností, které nastali v období, kdy k nim dochází, a se kterými věcně a časově souvisí. (Dvořáková, 2017, s. 29)

Předpoklad trvání účetní jednotky

Všechny účetní výkazy jsou sestavovány za předpokladu trvání účetní jednotky a jejího trvání i v budoucnosti. Účetní jednotka tedy neuvažuje o ukončení činnosti a nebude nucena likvidovat nebo omezit rozsah své činnosti. (Dvořáková, 2017, s. 29)

2.1.3 Kvalitativní charakteristiky účetní závěrky

Mezi hlavní kvalitativní charakteristiky, které jsou obsaženy v Koncepčním rámci, jsou relevance a věrné zobrazení. Dalšími důležitými charakteristikami jsou srovnatelnost, ověřitelnost, včasnost a srozumitelnost. (Šrámková, 2016, s. 14-15)

Relevance

Aby jakákoli informace, byla pro uživatele užitečná, musí být relevantní, to znamená, že ovlivní jejich rozhodování. Pokud je informace relevantní, ovlivňuje ekonomická rozhodnutí uživatelů, tím že můžeme hodnotit minulé a předvídat budoucí události. V rámci relevance je definován i pojem významnost, tedy informace je významná, pokud by její vynechání či chybné zadání v účetní závěrce ovlivnilo ekonomická rozhodnutí uživatelů, provedená právě na základě účetních informací. (Dvořáková, 2017, s. 30-31)

Věrné zobrazení

Věrné zobrazení podle Šrámkové (2016, s. 14) má tři charakteristiky:

- úplnost – všechny nezbytné informace pro to, aby uživatel porozuměl jevu, včetně popisků a vysvětlivek;
- nezaújatost – jedná se o nezkreslené informace, které nesmí být úmyslně představovány tak, aby byl kladně či záporně přijat uživateli;
- bezchybnost – všechny poskytnuté informace musí být úplné a uvedeny bez chyb.

Srovnatelnost

Každé uživatelské rozhodnutí je založeno na volbě mezi různými možnostmi, tedy na srovnání. Pro uživatele účetních výkazů je důležitý význam srovnatelnost účetních informací v časové řadě i mezi jednotlivými účetními jednotkami. (Dvořáková, 2017, s. 31)

Ověřitelnost

Důležitou podmínkou, abychom mohli věřit, že účetní informace jsou spolehlivé, je jejich ověřitelnost. Všechny účetní informace můžeme ověřit přímo nebo nepřímo. Pokud porovnáme informace se skutečností (například kontrola pokladní hotovosti) jedná se o přímé ověření. Například při kontrole zásob použijeme nepřímé ověření, tedy vychází z dostupných dat, která dosadíme do požadovaných modelů či vzorců, které byly použity při původním výpočtu. (Dvořáková, 2017, s. 32)

Včasnost

Termínem včasnosti je rozuměno, že informace jsou uživatelům k dispozici včas, aby mohly ovlivnit jejich rozhodování. Pokud bychom chtěli dodržet požadavek na včasnost, můžeme se dostat do rozporu se spolehlivou informací. Občas je při dodržování včasnosti, potřeba vykazovat dříve, než jsou známy všechny transakce nebo jiné skutečnosti, tím se právě snižuje jejich spolehlivost. Naopak může dojít k pozdějšímu vykazování, až známe všechny potřebné informace, mohou být sice tyto informace spolehlivé, ale už nejsou užitečné pro uživatele, kteří se mezitím již museli rozhodnout. (Dvořáková, 2017, s. 31)

Srozumitelnost

Předpokládá se, že uživatelé mají dostatečné znalosti podnikatelských a ekonomických aktivit i účetnictví. Obsahem účetní závěrky jsou i složitější záležitosti, které vzhledem k jejich významnosti pro potřeby ekonomického rozhodování uživatelů, nemohou být z účetní závěrky odstraněny. (Dvořáková, 2017, s. 31)

2.1.4 Základní prvky účetní závěrky

Aktivum je definováno jako zdroj, jehož existence je výsledkem minulých skutečností, a který účetní jednotce přinese budoucí ekonomický prospěch. Abychom aktivum mohli vykázat v rozvaze, musí splnit podmínky, a to kromě budoucího ekonomického prospěchu, který musí plynout s dostatečnou jistotou, také musí být spolehlivě ocenitelná. (Šrámková, 2016, s. 15; Dvořáková, 2017, s. 33)

Závazek představuje pro společnost povinnost, která vznikla na základě minulých skutečností a v budoucnosti vyvolá odtok ekonomického prospěchu a tuto částku lze spolehlivě ocenit. (Dvořáková, 2017, s. 34)

Vlastní kapitál představuje zbytkový podíl na aktivech účetní jednotky po odečtení všech jejích závazků. (Šrámková, 2016, s. 15)

Výnosy znamenají pro podnik zvýšení ekonomického prospěchu, a to buď formou zvýšení aktiv, nebo snížení závazků, a to vede ke zvýšení vlastního kapitálu jinak než vkladem společníků. V Koncepčním rámci jsou uvedené pojmy income, revenues, gains. V české účetní terminologii pro tyto pojmy dosud nejsou vhodné ekvivalenty. Výnos (income) se skládá z revenues a gains. Termín revenues bychom mohli přeložit jako výnosy z běžných činností (tržby z prodeje výrobků, zboží a služeb; výnosy z úroků, dividend, přijatého nájemného, přijatých licenčních poplatků). Pro termín gains je český překlad velmi složitý,

oficiální překlad IFRS užívá pojmu „přínosy“. Jako přínosy bychom mohli chápat například kladné výsledky z prodeje dlouhodobých aktiv včetně investic, krátkodobých aktiv – zásob, kladné kurzové rozdíly. (Dvořáková, 2017, s. 35-36) Podle Mackenzie (2011, s. 672) můžeme gains a loss vysvětlit následovně. „*Změna hodnoty závazku plánovaného zisku nebo majetku plánu vyplývajícího ze zkušenosti, která se liší od předpokládané zkušenosti nebo ze změny pojistně-matematického předpokladu.*“

Náklady znamenají pro podnik snížení ekonomického prospěchu, a to buď formou zvýšení závazků, úbytkem aktiv či snížením užitečnosti aktiv, které vedlo ke snížení vlastního kapitálu jiným způsobem než přerozdělením prostředků společníkům. Stejně jako u výnosů Koncepční rámec rozlišuje expenses a losses. Expenses jsou náklady vznikající z běžných činností, tedy pravidelné, obvyklé a opakující se činnosti. Pod pojmem losse (újm), v češtině překládáme jako ztráty, které jsou opakem přínosů – gains. (Dvořáková, 2017, s. 35-36)

2.1.5 Oceňování – základní koncepce

Dvořáková (2017, s. 37-38) uvádí, že v Koncepčním rámci jsou definovány následující oceňovací báze pro sestavení účetní závěrky:

- **Historické náklady** jedná se o taková ocenění, která vycházejí z původních nákladů při pořízení aktiv nebo při bezúplatném nabytí aktiv z odhadnuté částky, která by byla potřeba na jejich získání v době pořízení.
- **Běžná cena** je taková cena, kterou by bylo nutné zaplatit, pokud by se stejné nebo podobné aktivum pořizovalo v momentě ocenění. Závazky se v tomto případě oceňují v nediskontované částce peněz, kterou by bylo nutné vynaložit k vypořádání závazku v momentě ocenění.
- **Realizovatelná hodnota** je částka, která by byla získána při běžném způsobu jejich pozbytí (například prodejem) v současné době. Závazky jsou uvedeny v nediskontovaných částkách peněz, které bude potřeba vynaložit k úhradě závazků v běžném podnikání k datu ocenění.
- **Současná hodnota** je, kdy aktiva jsou oceněna v diskontované hodnotě budoucích čistých přítoků peněz, které by aktivum mělo vytvářet v běžném podnikání. Závazky jsou oceňovány v diskontované hodnotě budoucích čistých odtoků peněz, které budou nutné k vypořádání závazků v běžném podnikání.

Dvořáková (2017, s. 38) a Šrámková (2016, s. 16) uvádějí, že důležitou oceňovací základnou používanou IFRS je reálná hodnota (fair value). Dvořáková (2017, s. 38) uvádí definici reálné hodnoty. „*Fair value je cena, která by mohla být ke dni ocenění obdržena při prodeji aktiva či zaplacená při úhradě závazku při běžné transakci mezi účastníky trhu.*“

V Koncepčním rámci není tato základna přímo definována, ale v roce 2011 byl přijat standard IFRS 13 – Oceňování ve fair value, který nabył účinnosti v roce 2013, kde nalezneme nejen její definici. Cílem ocenění ve fair value je, že tohle ocenění by mělo vycházet z podmínek trhu a nemělo by tedy vycházet z podmínek účetní jednotky. Měla by vždy vycházet z tržních podmínek a cen. (Dvořáková 2017, s. 38; Šrámková, 2016, s. 16)

2.1.6 Pojetí kapitálu a uchování kapitálu

Dvořáková (2017, s. 39) a Šrámková (2016, s. 17) uvádí, že rozlišujeme dvě pojetí uchování kapitálu:

Finanční pojetí uchování kapitálu

Účetní jednotka dosahuje zisku, pokud po vyloučení vkladů a výběrů vlastního kapitálu vlastníky, vlastní kapitál na konci období převyšuje hodnotu vlastního kapitálu na začátku období. Může být vyjádřeno v nominálních hodnotách nebo jednotkách stále kupní síly.

Produkční (fyzické) pojetí uchování kapitálu

Účetní jednotka dosáhne zisku až tehdy, jestliže produkční kapacita ke konci účetního období převyšuje produkční kapacitu na počátku období (po vyloučení transakcí s vlastníky během účetního období.)

2.2 Účetní závěrka

2.2.1 Výkaz o finanční pozici

IFRS nepředepisuje přesný formát a strukturu těchto výkazů pouze její minimální obsah. Výkaz o finanční pozici je rozebrán ve standardu IAS 1. Firma ve svém výkazu uvádí aktiva a závazky, kdy jsou položky vykazovány buď jako dlouhodobé a krátkodobé nebo podle likvidity. (Mládek, 2009, s. 25)

2.2.2 Výkaz o úplném výsledku

Výkaz o úplném výsledku zahrnuje změny ve vlastním kapitálu. Tento výkaz může být zveřejňován buď v rámci jednoho výkazu o úplném výsledku hospodaření, který zahrnuje

všechny výnosy a náklady i přínosy a újmy zachycené kapitálovým způsobem. Dalším možností je zveřejnění dvou výkazů, a to výsledovky a na ni navazující samostatný výkaz o ostatním úplném výsledku. Tento výkaz je upraven ve standardu IAS 1, který formuluje minimální požadavky na strukturu. (Dvořáková, 2017, s. 321-323; Šrámková, 2016, s. 32)

Sestavení výsledovky je umožněno buď v druhovém, nebo účelovém členění. Pokud je položka výnosů nebo nákladů významná, má být zveřejňována samostatně. Účetní jednotka by měla přihlédnout k tomu, které členění je z hlediska její činnosti relevantnější a spolehlivější. (Šrámková, 2016, s. 32-33)

2.2.3 Výkaz o změnách ve vlastním kapitálu

V rámci výkazu o změnách ve vlastní kapitálu by měla účetní jednotka vykázat (Dvořáková, 2017, s. 244; Šrámková, 2016, s. 35):

- úplný výsledek hospodaření,
- důsledky retrospektivních změn v účetních metodách a retrospektivních oprav chyb (podle IAS 8),
- kapitálové transakce s vlastníky a odděleně výplaty z vlastního kapitálu vlastníkům,
- pro všechny položky vlastního kapitálu odděleně veškeré změny, ke kterým došlo v uplynulém období.

2.2.4 Výkaz o peněžních tocích

Tento výkaz umožňuje analyzovat vývoj peněžních toků a peněžních ekvivalentů v průběhu účetního období a předpovídat, zda bude podnik schopen v budoucnu generovat peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty v rovnováze s jejich potřebou. Výkaz o peněžních tocích můžeme vykazovat buď, přímou nebo nepřímou metodou, kde standard preferuje vykazování přímou metodou. Veškeré požadavky na rozsah zveřejňování informací jsou uvedené ve standardu IAS 7 *Výkaz o peněžních tocích*. Výkaz o peněžních tocích se vykazuje za provozní činnost, investiční činnost a finanční činnost. (Dvořáková, 2017, s. 331-336)

2.2.5 Komentář

Prakticky ve všech standardech jsou požadavky na obsah komentáře k účetním výkazům. Pro lepší porozumění účetních výkazů slouží komentář k účetní závěrce, kdy by měla každá položka v rozvaze, výkazu o úplném výsledku, výkazu o změnách ve vlastním kapitálu

a ve výkazu o peněžních tocích odkazovat na související informace v komentáři. (Dvořáková, 2017, s. 341; Šrámková, 2016, s. 37)

Kraftová (2010, s. 39) uvádí, že komentář musí splňovat podle IAS 1 – *Sestavení a zveřejnění účetní závěrky* následující:

- představit informace o zpracování účetní závěrky a určitých účetních pravidlech,
- zveřejnit informace požadované IFRS, které nejsou vykázány v rozvaze, výsledovce, výkazu změn vlastního kapitálu a výkazu peněžních toků,
- poskytnout další informace, které nejsou vykázány v rozvaze, výsledovce, výkazu změn vlastního kapitálu a výkazu peněžních toků, ale jsou relevantní k pochopení jakéhokoliv z uvedených výkazů.

3 ČESKÁ ÚČETNÍ LEGISLATIVA

Základními předpisy, které upravují české účetnictví, jsou zákon o účetnictví, vyhlášky k zákonu o účetnictví, české účetní standardy a vnitřní směrnice účetní jednotky. Tím nejvyšším právním předpisem upravující účetnictví v České republice je zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Zákon stanovuje rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu. Jednotlivé vyhlášky k zákonům vydává ministerstvo financí. (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 35–37)

V této práci se budeme zabývat vyhláškou pro podnikatele (č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů) a vyhláškou pro banky a jiné finanční instituce (č. 501/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů), které budou potřebné v rámci praktické části této práce.

3.1 Účetní závěrka podle české účetní legislativy

Účetní závěrka je základním zdrojem informací pro řadu uživatelů. Podává informace o majetku, závazcích, vlastním kapitálu, nákladech, výnosech a výsledku hospodaření účetní jednotky. (Šteker a Otrusínová, 2016, 235) Zákon o účetnictví stanovuje, že účetní jednotka musí sestavit účetní závěrku jako nedílný celek, který tvoří rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha, dále může obsahovat i přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. Společnosti podléhající auditu, vykazují i tyto přehledy. (Česko, 1991)

V roce 2016 novela zákona o účetnictví zavedla kategorizace účetních jednotek, kde i jednotlivým kategoriím stanovila rozsah a způsob sestavení a zveřejnění účetní závěrky. Každá kategorie má tři kritéria, přičemž účetní jednotka musí splňovat ve dvou řádných účetních závěrkách po sobě jdoucích alespoň dvě z nich. Kategorie účetních jednotek jsou uvedené níže v tabulce. (Sládková, 2016, s. 9)

Tabulka 1: Kategorie účetních jednotek (Česko, 1991, § 1b; Sládková, 2016, s. 9)

Účetní jednotka	Aktiva celkem (netto) v mil. Kč	Čistý obrat v mil. Kč	Průměrný počet za- městnanců
Mikro	do 18	do 9	do 10
Malá	nad 18 do 20	nad 9 do 100	nad 10 do 50
Střední	nad 200 do 1 000	nad 100 do 500	nad 50 do 250
Velká	Nad 1 000	nad 500	nad 250

3.1.1 Rozvaha

Tento účetní výkaz nazývaný rozvaha (bilance) obsahuje přehled aktiv a pasiv účetní jednotky. Rozvaha je sestavována k různým okamžikům. (Dvořáková, 2017, s. 19) Vyhláška č. 500/2002 Sb. upravuje, jak má rozvaha vypadat, na straně aktiv jsou čtyři sloupce brutto, korekce, netto a netto minulé období na straně pasiv jsou sloupce dva, a to netto běžné období a netto minulé období. Přesné uspořádání a označení položek aktiv a pasiv je stanoveno v příloze č. 1 vyhlášky k zákonu o účetnictví pro podnikatele. Jsou označeny kombinací písmen, římských číslic, arabských číslic a názvem položky. (Česko, 2002b, § 4)

3.1.2 Výkaz zisku a ztráty

Podle Vyhlášky č. 500/2002 si účetní jednotka může vybrat, jestli bude vykazovat podle druhové nebo účelového členění. (Česko, 2002b, § 3 - § 4) „*Výkaz zisku a ztráty v druhovém členění uvádí náklady a výnosy členěné podle druhů nákladů a výnosů, zatím co výkaz zisku a ztráty v účelovém členění uvádí v provozní části především náklady v členění podle účelu, na který byly vynaloženy, bez ohledu na druh nákladů.*“ (Sládková, 2016, s. 59) Stejně jako v rozvaze i zde jsou dva sloupce běžné období a minulé období. Přesné uspořádání je uvedeno v této vyhlášce konkrétně v příloze č. 2 a č. 3. (Česko, 2002b, § 3 - § 4) Obchodní společnosti sestavují výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu, i když rozvahu mohou sestavovat ve zkráceném rozsahu. (Sládková, 2016, s. 59)

3.1.3 Přehled o peněžních tocích

Přehled o peněžních tocích (cash flow) rozepisuje vybrané položky majetku a podává informace o příjmech a výdajích peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů, které členíme na provozní, investiční, finanční činnosti. (Česko, 2002b, § 40 - § 42)

Jako peněžní prostředky Dvořáková (2017a, s. 159) uvádí peníze, jak v hotovosti, tak na účtech v bankách včetně cenin a případně peněz na cestě. Peněžními ekvivalenty jsou krátkodobá finanční aktiva se splatností do tří měsíců, které účetní jednotky může kdykoliv směnit za známé částky peněz.

Účetní jednotka pro sestavení výkazu může použít dvě metody, metodu přímou a nepřímou. Přímá metoda obsahuje skutečný pohyb peněžních prostředků, tedy výdajů a příjmů. Nepřímá metoda zahrnuje výsledek hospodaření, který upravuje na tok peněžních prostředků, výsledek hospodaření je rozdíl mezi výnosy a náklady, které nemusí být spojeny s pohybem peněžních prostředků. Volba metody je zcela v pravomoci účetní jednotky. (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 241-242)

3.1.4 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Informace o zvýšení či snížení jednotlivých položek vlastního kapitálu mezi dvěma rozvahovými dny udává přehled o změnách vlastního kapitálu. (Česko, 2002b, § 44) Tento přehled nemá přesně stanovenou formu ani doporučenou, je na účetní jednotce, pro jakou formu se rozhodne. Musí navazovat na položky rozvahy. Uvádí počáteční stavy položek vlastního kapitálu a jeho změny, ke kterým došlo v průběhu účetního období na jedné straně a na straně druhé konečné stavy položek vlastního kapitálu. Z tohoto přehledu by mělo být jasné, k jakým změnám položky vlastního kapitálu došlo a jaký byl důvod vzniku. (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 243-244)

3.1.5 Příloha

Cílem přílohy je vysvětlit a doplnit informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty, tyto informace se uvádí v stejném pořadí, v jakém byly vykázány položky v rozvaze a výkazu zisku a ztráty. (Česko, 2002b, § 3) Základními informacemi v příloze jsou obecné údaje o účetní jednotce, použité obecné účetní zásady a účetní metody, použité oceňovací metody a techniky při ocenění reálnou hodnotou nebo ekvivalencí, výše pohledávek a závazků se splatností delší než 5 let, průměrný přepočtený počet zaměstnanců apod. (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 245)

4 SROVNÁNÍ VYBRANÍCH POLOŽEK PODLE ČESKÉ ÚČETNÍ LEGISLATIVY A IFRS

4.1 Dlouhodobá nehmotná aktiva

Česká účetní legislativa

Dlouhodobý nehmotný majetek bychom mohli charakterizovat jako majetek bez fyzické podstaty, patří zde tedy výzkum a vývoj, ocenitelná práva, software, goodwill, ostatní dlouhodobý nehmotný majetek, poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek, nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek. (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 44-45; Strouhal, 2016, s. 20-23) Aby mohl být majetek zařazen do kategorie dlouhodobá nehmotná aktiva, musí splňovat, že doba použitelnosti je delší než 1 rok a je minimálně oceněn částkou, kterou si stanoví účetní jednotka (převážně je to částka 60 000 Kč, která je stanovena v zákoně o dani z příjmů) Majetek je odpisován po dobu, kterou si stanoví účetní jednotka. (Strouhal, 2016, s. 20)

IFRS

Nehmotnými aktivy se zabývá IAS 38, který definuje nehmotné aktivum, jako nepeněžní aktivum, které nemá hmotnou podstatu. Jedná se zejména o výzkum, vývoj, patenty, programy, autorská práva, filmy, seznamy zákazníků, povolení k určité činnosti, dovozní kvóty, obchodní značky, marketingová práva apod. (Dvořáková, 2017, s. 97)

Aby mohlo být aktivum charakterizováno jako nehmotné, musí splnit obecnou definici, která je uvede v Koncepčním rámci. Podmínkami rozpoznání nehmotného aktiva jsou zejména identifikovatelnost a ovládání aktiva a jeho ocenění. Nehmotné aktivum je identifikovatelné pokud, je možné jej oddělit (například prodat, pronajmout, vyměnit) a pokud plyne z práva vyplývajícího ze smlouvy či zákona. Nehmotné aktivum oceňujeme v momentě pořízení, a to pořizovací cenou v případě pořízení nákupem, pokud aktivum dostaneme bezúplatným pořízením, oceňujeme ve fair value. (Dvořáková, 2017, s. 97-100)

4.2 Pozemky, budovy a zařízení

Česká účetní legislativa

Dlouhodobý hmotný majetek obsahuje položky pozemky, stavby a hmotné movité věci a jejich soubory. Majetek musí mít dobu použitelnosti delší než 1 rok a cenu si stanoví účetní jednotka sama (nejčastěji 40 000 Kč, která je stanovena v zákoně o dani z příjmů).

(Česko, 2002b, § 7) Dlouhodobý hmotný majetek bychom mohli rozdělit na dvě skupiny odpisovaný a neodpisovaný. Mezi neodpisovaný majetek patří pozemky, umělecká díla a sbírky. (Strouhal, 2016, s. 32)

Podle Knápkové (2017, s. 196) v případě pořízení majetku a získání dotace na pořízení aktiva musí účetní jednotka snížit pořizovací cenu majetku o tuto částku. V případě IFRS umožňuje zvolit, jestli podnik hodnotu sníží nebo bude dotaci vykazovat v rozvaze a postupně rozpouštět do výnosů.

IFRS

Ve standardu IAS 16 jsou uvedené pozemky, budovy a zařízení, aby tato aktiva byla vykázána v tomto standardu, musí být pořízeny za účelem využívání při běžné činnosti, a k tomu splněny podmínky. Jednou z podmínek je, že aktiva přinesou ekonomický užitek a jsou spolehlivě ocenitelná, další podmínka, která musí být dodržena, je využívání během více než jednoho účetního období. (Jílek a Svobodová, 2012, s. 109)

Stejně jako v české účetní legislativě, tak i IFRS účtuje tyto položky v pořizovací ceně, kde součástí této ceny jsou náklady na pořízení včetně nákladů souvisejících s tímto pořízením například clo, dopravní náklady, náklady na instalaci apod. Je možné přecenění majetku ve fair value, a to za určitých podmínek, tedy pokud se sníží oprávky a ztráty ze snížení hodnoty nebo částky z přecenění snížené o pozdější oprávky a ztráty ze snížené hodnoty. Tento majetek společnosti odepisují, a to buď lineárně, tak i nelineárně. Musí uplatňovat odpisy na komponentním základě, tedy pokud jde majetek rozdělit na více samostatných částí, musí se ocenit i tyto části, určit jejich životnost a musí být samostatně odepisovány. (Ficbauer, 2017, s. 105-106)

4.3 Zásoby

Česká účetní legislativa

Zásoby obsahují materiál, nedokončená výroba a polotovary, výrobky, mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny a zboží. Účtovat o zásobách můžeme buď průběžným způsobem A nebo periodickým způsobem B. Při použití způsobu A se v průběhu účetního období účtuje s využitím účtů v účtové třídě 1 Zásoby, ale při způsobu B, se v účtové třídě 1 Zásoby účtuje až ke konci rozvahového dne na základě stavu zásob podle evidence zásob. Pokud si účetní jednotka zvolí účtování způsobem B, musí zajistit průkazné vedení evidence o zásobách, tak aby bylo možné prokázat v průběhu účetního období stav zásob včetně

ocenění zásob podle zákona. (Česko, 2002, § 9) Zásoby můžeme ocenit pořizovací cenou, která je složena z ceny pořízení a z vedlejších pořizovacích nákladů, jako vedlejší náklad může být přepravné, provize, clo, pojistné. Další způsob ocenění je vlastními náklady, tento způsob použijeme na zásoby vytvořené vlastní činností. Poslední možností ocenění je reprodukční pořizovací cena, kterou použijeme při bezplatném nabytí zásob. Při vyskladnění zásob může jednotka použít vážený aritmetický průměr, který vypočítá buď po každé dodávce, nebo po určité době (nejméně jednou za měsíc). Metoda FIFO, kdy první cena pro ocenění přírůstku majetku se použije jako první cena pro ocenění úbytku majetku. Další možností je předem stanovená (pevná) cena pořízení. (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 76-77)

IFRS

Předmětem standardu IAS 2 jsou zásoby jak nakoupené i vyráběné. Zásoby nakoupené jsou zboží určené k dalšímu prodeji, včetně pozemků, které jsou drženy za účelem prodeje, dále materiál určený ke spotřebě. Zásoby vyráběné, zde bychom zařadili výrobky a nedokončenou výrobu, v případě poskytovaných služeb jsou obsahem zásob náklady vynaložené na služby, které ještě nebyly realizovány. IAS 2 uvádí definici zásob, jsou to aktiva držena za účelem dalšího prodeje v běžné činnosti podniku, také aktiva určená k prodeji a v neposlední řadě suroviny a materiál spotřebovaný ve výrobě. (Dvořáková, 2017, s. 183)

Zásoby oceňujeme v pořizovací ceně, které zahrnují náklady na nákup zásob a další jejich proměnu. Mezi náklady na nákup patří cena pořízení, clo, dopravné, náklady na manipulaci. Jako náklady na přeměnu můžeme uvést náklady vynaložené na přeměnu materiálu na nedokončenou výrobu a posléze na dokončené výrobky, tedy mzdy a další výrobní náklady. (Dvořáková, 2017, s. 183) Naopak do ocenění zásob nesmí být zahrnuty například nadměrné množství odpadu, náklady na skladování, pokud nejsou nezbytně nutné ve výrobě, správní režie, odbytová režie a náklady na financování, pokud nejsou v souladu s IAS 23 *Výpůjční náklady*. (Šrámková, 2015, s. 261-262)

4.4 Rezervy

Česká účetní legislativa

Rezervami jsou bankovní rezervy, rezervy v pojišťovnictví, rezerva na opravy hmotného majetku, rezerva na pěstební činnost, rezerva na nakládání s elektroodpadem ze solárních panelů a ostatní rezervy. (Česko, 1991, § 2) V rozvaze jsou tvořeny následující položky

rezerv, rezerva na důchody a podobné závazky, rezerva na daň z příjmů, rezervy podle zvláštních právních předpisů, ostatní rezervy. (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 152-153)

Banky mohou tvořit rezervy na důchody a podobné dluhy, daně a ostatní rezervy, zejména na restrukturalizaci. Rezerva na důchody a podobné dluhy musí vyplývat ze smlouvy nebo zvláštního právního předpisu. Rezerva na daně, je tvořena v případě, pokud účetní jednotka k rozvahovému dni, k němuž sestavuje účetní závěrku, předchází-li okamžik sestavení závěrky okamžiku stanovení daňové povinnosti. Ostatní rezerva, zejména rezerva na restrukturalizaci je tvořena, pokud účetní jednotka je závazek k této restrukturalizaci již neodvolatelný. (Česko, 2002a, § 22)

IFRS

IAS 37 *Rezervy, podmíněné závazky a podmíněná aktiva* definuje pravidla oceňování a vykazování rezerv, podmíněných závazků a aktiv. Ve standardu je definována rezerva jako závazek s nejistým časovým rozvrhem a výší. Aby mohla být rezerva uznána podle tohoto standardu, musí se jednat o současný závazek podniku, který vznikl jako důsledek minulé události a splňuje obecnou definici rozvahově vykazovaného závazku. Dále je vykázána, pokud je k vypořádání závazku potřeba čerpat zdroje, z kterých by jinak plynul účetní jednotce ekonomický prospěch a také je zároveň možné spolehlivě odhadnout výši závazku. Pokud nejsou splněny všechny výše uvedené podmínky, nelze vykazovat žádné rezervy. (Šrámková, 2015, s. 181)

Podmíněný závazek nelze vykázat v rozvaze. O podmíněném závazku, mluvíme tehdy pokud, vznik tohoto závazku je nejistý – budoucí ekonomický prospěch závisí na splnění podmínky či podmínek, uskutečnění těchto podmínek je v budoucnosti nejisté a podnik nemá vliv na uskutečnění těchto podmínek. O podmíněný závazek se jedná, i pokud není pravděpodobné, že k vyrovnání závazku bude nutný odtok prostředků představující ekonomický prospěch a v neposlední řadě, pokud nemůžeme závazek spolehlivě ocenit. Stejně tak nemůžeme v rozvaze vykázat podmíněné aktivum, které vzniklo důsledkem minulých událostí v případě, pokud budoucí ekonomický prospěch závisí na splnění podmínky či podmínek a aktivum nemůžeme spolehlivě ocenit. (Dvořáková, 2017, s. 248)

4.5 Leasing

Česká účetní legislativa

Leasing představuje vztah mezi nájemcem a pronajímatelem dané věci. Nájemce platí pronajímateli, tedy vlastníkovi stanovené nájemné, splátky, během stanoveného období za užívání dané věci. Pronajímatel je tedy majitelem dané věci a po uplynutí dané lhůty pronájmu může přejít vlastnické právo na nájemce za stanovených podmínek:

- odkoupení za zůstatkovou cenu nebo sjednanou cenu,
- převedení do vlastnictví nájemce po zaplacení poslední splátky.

Leasing můžeme rozdělit podle různých hledisek hned do několika kategorií, podle místa původu, tedy tuzemský nebo zahraniční, podle komodit pak dodavatelský nebo zakázkový. Další kategorie je podle způsobů financování na přímý, kde na leasingu se podílí pronajímatel a na leasing s podílem více investorů. Poslední kategorie, a na kterou se podíváme trochu blíže, je podle daňového hlediska na operativní a finanční leasing.

Operativní leasing představuje takovou nájemní smlouvu, po jejímž ukončení nepřechází předmět nájmu na nájemce, nýbrž se vrací zpět vlastníkovi. Vlastník může danou věc opětovně pronajmout někomu jinému. Doba pronájmu by měla být kratší než je životnost pronajaté věci a během pronájmu se odepíše pouze malé množství z ceny majetku. Pronajímatel má za povinnost pečovat o pronajímanou věc. Nájemce může provádět manipulace s předmětem pouze se souhlasem vlastníka majetku.

U finančního leasingu pronajímatel zůstává vlastníkem majetku, ale veškerá práva a povinnosti s užíváním zařízení přecházejí na nájemce. Nájem končí odkupem majetku nájemce za smluvní nebo zůstatkovou cenu. Po ukončení nájmu si nájemce daný majetek zařadí do svého majetku. Pronajímatel po skončení nájmu provede veškeré operace s vyřazením majetku.

Podle zákona účtuje pronajímatel majetek do svého majetku a tento majetek odepisuje. Nájemné účtuje jako tržbu z prodeje služeb. Pokud je nájemné placeno v několika splátkách, tyto částky musí být časově rozlišeny. Nájemce tento majetek zařadí do podrozvahové evidence a nájemné účtuje do nákladů, stejně jako pronajímatel musí splátky časově rozlišit, v případě pokud platí nájemné předem nebo pozadu. (Mrkosová, 2018, s. 171-174)

IFRS

Touto problematikou se zabývá standard IAS 17 – *Leasing* od 1. 1. 2019 začne platit nový standard IFRS 16, který tento standard nahradí. Nejprve se podíváme na standard IAS 17 a následně ho srovnáme s novým standardem IFRS 16.

Standard rozděluje leasing na finanční a operativní, jejich účetní zachycení a stanovuje požadavky na zveřejnění údajů. Leasing představuje dohodu mezi pronajímatelem a nájemcem a dává právo nájemci používat majetek po stanovenou dobu za stanovenou cenu po určité období.

Finanční leasing vzniká, pokud všechna rizika a užitky spojené s užíváním majetku má nájemce. Pro zařazení do této kategorie není důležité, jestli po skončení smlouvy dojde k převedení vlastnického práva. Operativní leasing nesplňuje požadavky leasingu finančního, tedy nejsou přenesena veškerá rizika a užitky, které vyplývají z vlastnictví aktiv. Jde tedy o poskytovanou službu a z toho vychází i účetní zachycení tohoto majetku. (Dvořáková, 2017, s. 125-126)

Nájemce musí posoudit, jestli smlouva obsahuje leasing nebo ne, pokud dochází k předání práva kontroly nad aktivem, tedy práva užívání na stanovenou dobu. Musí být splněny určité podmínky, a to identifikovat aktivum, získat právo čerpat všechny ekonomické výhody spojené s užitím aktiva a získat právo přímého užívání tohoto aktiva. Nájemce majetek zveřejní ve výkazech o finanční pozici, finanční výkonnosti a cash flow. Pokud se jedná o operativní leasing, tento majetek nemá nájemce zahrnutý ve svých aktivech. (Ficbauer, 2017, s. 85-86)

Pronajímatel musí posoudit, zda se jedná o operativní nebo finanční leasing. Jedná se o finanční leasing tehdy pokud, jsou všechna rizika s jeho užíváním převedena na uživatele. O operativní leasing se jedná, pokud tyto práva převedeny nebyly. Pronajímatel musí vykázat tržbu z tohoto nájmu a zveřejnit ve výkazech o finanční pozici, finanční výkonnosti a cash flow. Pokud se jedná, o operativní leasing vykáže tržby podle splátek. (Ficbauer, 2017, s. 86)

Leasing u nájemce se podle požadavků IFRS 16 zásadně odlišuje od IAS 17. Podle standardu IFRS 16 je, že nájemce vždy rozpozná ke dni zahájení leasingu právo k užívání majetku a závazek z leasingu. V tomto standardu nájemce nerozlišuje, zda se jedná o leasing finanční nebo operativní a musí účtovat o každém leasingu jako o majetku a o souvisejícím závazku, až na povolené výjimky. Výjimky tvoří krátkodobé leasingu a leasingy aktiv

s nevýznamnou hodnotou. Pro pronajímatele tenhle standard nepřináší žádné podstatné změny oproti IAS 17, pouze zde rozšiřuje požadavky na zveřejnění informací o leasingu a upravuje zachycení změn leasingových smluv. (Dvořáková, 2017, s. 146-163)

4.6 Odložená daň

Česká účetní legislativa

Účetní jednotky, které sestavují účetní závěrku v plném rozsahu nebo účetní jednotky, které tvoří konsolidační celek, musí účtovat o odložené dani. Může vzniknout buď odložený daňový závazek, který vzniká jako kladný rozdíl mezi účetní a daňovou zůstatkovou cenou odpisovaného dlouhodobého majetku nebo vznikne odložená daňová pohledávka, která vzniká jako kladný rozdíl mezi daňovou a účetní zůstatkovou cenou odpisovaného dlouhodobého majetku. Tedy odložená daň se vypočítá jako rozdíl mezi účetním a daňovým pojetím a vynásobením sazbou daně z příjmu. Pokud nastane změna daňové sazby, vypočítaná odložená daň se přepočítá sazbou platnou podle zákona o dani z příjmu. (Strouhal, 2016, s. 177; Česko, 2002, § 59)

IFRS

Pokud podnik disponuje dočasnými rozdíly vyplývající z jiného účetního a daňového pojetí aktiv a závazků a je vykazována jako budoucí příjem či platba mluvíme o odložené dani. Touto problematikou se zabývá standard IAS 12 – *Daně ze zisku*. Standard vyžaduje, aby vyjádřily závazek z odložené daně v plné výši, kdy tato daň bude vznikat, za podmínky že úbytky aktiv budou v budoucích obdobích daňově uznatelné. (Ficbauer, 2017, s. 104)

4.7 Výnosy

Česká účetní legislativa

Jakákoliv definice výnosů v české účetní legislativě chybí. Výnosy můžeme charakterizovat jako výstupy z činnosti účetní jednotky, které zvyšují její ekonomický prospěch. (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 205)

Výnosy účtujeme v účtové třídě 6 narůstajícím způsobem od začátku do konce období ve prospěch výnosového účtu. Výnosy účtujeme zásadně do období, se kterým věčně a časově souvisí, nesmějí se vzájemně kompenzovat. (ČÚS pro podnikatele č. 019 Náklady a výnosy, © 1998 - 2013b)

IFRS

Výnosy upravuje standard IAS 18 *Výnosy*. Mezi výnosy podle Jílka a Svobodové (2016, 120) patří výnosy z prodeje zboží, výnosy z poskytovaných služeb, úroky, licenční poplatky a dividendy.

Výnosy můžeme označit jako hrubé přírůstky ekonomických užitků účetní jednotky, které musí vznikat z běžné činnosti jednotky, a také je třeba, aby přírůstky vedly ke zvýšení vlastního kapitálu. Oceňujeme je reálnou hodnotou přijatého plnění. (Jílek a Svobodová, 2012, s. 120)

4.8 Náklady

Česká účetní legislativa

Stejně jako u výnosů ani zde nenajdeme v legislativě žádnou definici. Náklady bychom mohli charakterizovat jako vstupy činnosti účetní jednotky, které snižují její ekonomický prospěch. (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 205)

Náklady účtujeme v účtové třídě 5 narůstajícím způsobem od počátku do konce účetního období na vrub nákladových účtů. Náklady účtujeme zásadně do období, se kterým věčně a časově souvisí a stejně jako u výnosů platí zákaz vzájemné kompenzace. (ČÚS pro podnikatele č. 019 Náklady a výnosy, © 1998 - 2013b)

IFRS

Definice náklady je uvedena v Koncepčním rámci a konkrétní standard v IFRS neexistuje. Náklady jsou rozepsané v rámci standardů, kterých se týkají.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 PŘEDSTAVENÍ VYBRANÝCH SPOLEČENOSTÍ

V praktické části budou analyzovány účetní závěrky Komerční banky, která vykazuje podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví a pro srovnání využiji Fio banku, která vykazuje podle české účetní legislativy. Další společnost, která bude v této části analyzována, je společnost Metrostav a.s. a její Skupina Metrostav. Závěrky byly čerpány z obchodního rejstříku. Závěrky stejné společnosti podle české legislativy a IFRS nejsou poskytnuty, a to z důvodu, že si účetní jednotka může zvolit, podle kterých standardů bude vykazovat, a to znamená, že může zveřejnit pouze jednu účetní závěrku. Práce je zaměřena pouze na analýzu rozdílů mezi českou účetní legislativou a IFRS a jestli dané výkazy odpovídají požadavkům na zveřejnění a ukázat podstatu rozdílů mezi českou účetní legislativou a IFRS.

5.1 Komerční banka a. s. a Fio banka a.s.

Komerční banka, a.s.

Komerční banka (dále jen KB) vznikla v roce 1990 jako státní instituce a v roce 1992 byla transformována na akciovou společnost. KB je mateřskou společností Skupiny KB a je součástí finanční skupiny Sociétés Générale. Patří mezi přední bankovní instituce v České republice. KB nabízí širokou nabídku služeb, jak v oblasti retailového, tak podnikového a investičního bankovníctví. Společnosti Skupiny KB nabízejí další služby, jako jsou penzijní připojištění, stavební spoření, leasing, factoring, spotřebitelské úvěry a pojištění. (Komerční banka, a.s., 2016, s. 7-8)

Jelikož tato společnost vykazuje podle mezinárodních účetní předpisů, tak pro srovnání použiji Fio banku, a.s., která vykazuje podle české účetní legislativy.

Fio banka, a.s.

Fio banka, a.s. je českou bankou, která navazuje na úspěšnou historii Finanční skupiny Fio. Jedná se o ryze českou společnost s českými majiteli a své služby poskytuje na více než sedmdesáti pobočkách po celé České republice. Nabízí širokou škálu produktů pro osobní i firemní finance, zejména zřizování běžných, spořicích nebo termínovaných účtů, provádění platebního styku, vydávání platebních karet nebo poskytování úvěrů. Fio banka je největším českým obchodníkem s cennými papíry zaměřeným na drobnou klientelu. (Fio banka, © 2017)

5.2 Skupina Metrostav a společnost Metrostav, a. s.

Metrostav, a.s. sídlící v Praze je součástí Skupiny Metrostav a je vedoucí společností této skupiny. Metrostav jako řídicí osoba provádí jednotné řízení Skupiny Metrostav a tedy stanoví, sleduje a prosazuje koncernovou politiku Skupiny Metrostav, a to s cílem dosáhnout naplnění dlouhodobých strategických cílů Skupiny Metrostav. Hlavním předmětem činnosti této společnosti je stavební činnost. Skupina Metrostav se skládá z mateřské společnosti Metrostav a.s. a jejich dceřiných společností (Subterra, a. s., Metrostav SK, a. s., Metrostav Development, a. s., Teffafin Group, a. s., Pragis, a. s.). (Metrostav, 2016, s. 27)

6 ANALÝZA ROZVAHOVÝCH POLOŽEK

Rozdíl mezi rozvahou sestavenou podle ČÚL a IFRS nalezneme ve formátování. V IFRS nemá rozvaha přesný formát, ale většinou obsahuje dva sloupce. Tedy sloupec netto a netto minulého účetního období. Výkaz o finanční situaci není rozdělen na aktiva a pasiva jako u ČÚL, ale jsou zde aktiva, cizí zdroje a vlastní kapitál.

AKTIVA	Pozn.	31. 12. 2016	31. 12. 2015
DLOUHODOBÁ AKTIVA			
Pozemky, budovy a zařízení	9	3 464 903	3 295 785
Investice do nemovitostí	8	236 329	270 475
Nehmotná aktiva	7	410 407	428 166
Goodwill	11	35 534	35 534
Investice v přidruž. a spol. podnicích – účtováno ekvivalencí	10	903 574	813 747
Odložená daňová pohledávka	21	188 674	290 097
Pohledávky	12	854 388	812 829
Dlouhodobá aktiva celkem		6 093 809	5 946 633
KRÁTKODOBÁ AKTIVA			
Zásoby	15	2 483 562	1 857 252
Pohledávky a ostatní oběžná aktiva	14	5 874 053	6 735 398
Pohledávka z daně z příjmu	14	46 006	63 218
Částky nevyfakturované odběratelům	16	1 622 080	1 174 287
Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty	13	8 496 928	10 168 776
Krátkodobá aktiva celkem		18 522 629	19 998 931
AKTIVA CELKEM		24 616 438	25 945 564

Obrázek 1: Část rozvahy podle IFRS (Metrostav, a. s., 2016, s. 68)

Podle českých předpisů má rozvaha předepsaný závazný minimální rozsah a její uspořádání. Strana aktiv je rozdělena na čtyři sloupce: brutto, korekce, netto a netto minulého období. Strana pasiv má pak pouze netto a netto minulého období. Banky mají oproti podnikatelským subjektům uspořádání v rozvaze trochu jiné. Aktiva banky jsou uvedena z hlediska likvidity v opačném pořadí, tedy od nejvíce likvidních položek postupně k nejméně likvidním. Obdobně je to pak u položek pasiv, jsou zde akorát nejprve uvedeny cizí zdroje, a pak následně zdroje vlastní včetně základního kapitálu.

Označ.	Text	Rádek	Brutto	Korekce	Netto	Netto
1.	<i>Pokladní hotovost, vklady u centrálních bank</i>	1	58 841 992	0	58 841 992	31 963 874
2.	<i>Státní bezkup. dluh. a ostatní CP přij. centr. bankou k ref.</i>	2	0	0	0	1 447 757
2.a)	státní cenné papíry	3	0	0	0	1 447 757
2.b)	ostatní	4	0	0	0	0
3.	<i>Pohledávky za bankami a družstevními záložnami</i>	5	1 454 128	0	1 454 128	1 663 863
3.a)	splatné na požádání	6	1 333 628	0	1 333 628	1 584 445
3.b)	ostatní pohledávky	7	120 500	0	120 500	79 418
4.	<i>Pohledávky za klienty</i>	8	14 016 471	215 189	13 801 282	13 286 782
4.a)	splatné na požádání	9	239 935	4 769	235 166	322 402
4.b)	ostatní pohledávky	10	13 776 536	210 420	13 566 116	12 964 380
5.	<i>Dluhové cenné papíry</i>	11	4 996 478	0	4 996 478	8 309 371
5.a)	vydané vládními institucemi	12	4 929 636	0	4 929 636	7 681 209
5.b)	vydané ostatními osobami	13	66 842	0	66 842	628 162
6.	<i>Akcie, podílové listy a ostatní podíly</i>	14	16 757	0	16 757	100

Obrázek 2: Část rozvahy banky podle českých předpisů (Fio banka, a. s., 2016, s. 22)

6.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

Velkým rozdílem vykazování dlouhodobého nehmotného majetku podle českých předpisů a IFRS je samotné zařazení do této skupiny. V českých předpisech bychom do této kategorie zařadili software, ocenitelná práva a podobné věci, aby tyto položky měly použitelnost delší než jeden rok, u IFRS je to o něco složitější, protože je tam o několik podmínek více.

Podle IFRS může mít nehmotné aktivum neomezenou dobu použitelnosti, které se tedy neodepisuje, ale testuje na znehodnocení, každý rok. Ve výjimečných případech je možné přecenit aktivu na reálnou hodnotu. V české legislativě není přecenění na reálnou hodnotu ani neomezená doba použitelnosti možná.

Všechny společnosti vykazují položku nehmotný majetek. KB a společnost Metrostav a. s. (i Skupina Metrostav) vykazují také položku výzkum a vývoj, která je zahrnuta v dlouhodobém nehmotném majetku. V příloze společnosti uvádějí, že výdaje na výzkum vstupují do nákladů a výdaje na vývoj, které jsou určeny k obchodování, jsou aktivovány jako nehmotný majetek.

Česká účetní legislativa

Metrostav, a. s. uvádí, že dlouhodobý majetek má dobu použitelnosti delší než jeden rok a pořizovací cena musí převyšovat 60 tis. Kč. Dále uvádí, že pokud majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a pořizovací cena je mezi 10 až 60 tis. Kč za položku, je tento majetek považován za drobný dlouhodobý nehmotný majetek a je odpisován na základě předpokládané doby životnosti. Uvádí také, pokud je software pořízen v ceně do 60 tis. Kč je považován za zásobu a účtován do nákladů. Fio banka účtuje nehmotný majetek v historických cenách, také uvádí, že majetek, který má pořizovací cenu nižší než 60 tis. Kč je účtován do nákladů za období, ve kterém byl pořízen, přičemž doba použitelnosti je kratší než jeden rok.

IFRS

KB vykazuje nehmotný majetek v pořizovacích nákladech, je odpisován rovnoměrně po dobu předpokládané doby užívání z pořizovací ceny.

6.1.1 Goodwill

Česká účetní legislativa

Fio banka vykazuje záporný goodwill a uvádí, že vznikl z důvodu koupi podniku, který společnost koupila za cenu dle znaleckého posudku a tato cena byla nižší než rozdíl převáděných aktiv a pasiv. Fio banka postupně goodwill odpisuje. Společnost Metrostav a. s. ve své rozvaze položku goodwill nevykazuje.

IFRS

Skupina Metrostav uvádí v příloze, že goodwill představuje částku, o kterou předaná protihodnota převyšuje reálnou hodnotu podílu Konsolidačního celku na čistých identifikovatelných aktivech nabytého dceřiného podniku k datu akvizice. Společnost každoročně goodwill testuje na snížení hodnoty a vykazován je v pořizovací ceně po odečtení kumulovaných ztrát ze snížení hodnoty, pro účel tohoto testování je goodwill alokován jednotlivým peněžotvorným jednotkám. Společnost KB vykazuje goodwill, který vznikl při nabytí dceřiných společností. Na počátku je goodwill vykázan v ceně pořízení a následně v pořizovací ceně snížené o případné ztráty ze snížení hodnoty. Uznaná ztráta ze snížení hodnoty u goodwillu nesmí být následně zrušena. Stejně jako Skupina Metrostav, tak i KB provádí pravidelně test na snížení hodnoty goodwillu.

Finanční investice držené do splatnosti	22	65 462	67 083
Daň z příjmů		86	367
Odložená daňová pohledávka	34	78	70
Náklady a příjmy příštích období a ostatní aktiva	23	4 919	4 436
Majetkové účasti v přidružených společnostech	24	1 280	1 219
Nehmotný majetek	25	3 886	3 867
Hmotný majetek	26	6 666	6 844
Goodwill	27	3 752	3 752
Aktiva celkem		922 737	891 556

Obrázek 3: Část výkazu rozvahy podle IFRS (Komerční banka, a. s., 2016, s. 80)

6.2 Dlouhodobý hmotný majetek

Česká účetní legislativa

Společnost Metrostav i Fio banka používá ke klasifikaci dlouhodobého hmotného majetku hranici stanovenou Zákonem o dani z příjmu (40 tis. Kč). Společnost Metrostav dále uvádí, že majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok a v ocenění od 5 tis. Kč do 40 tis. Kč je považován za drobný dlouhodobý hmotný majetek, který odepisuje na základě předpokládané doby životnosti. Společnost Fio majetek nižší jak 40 tis. Kč účtuje do nákladů. Společnost Metrostav vykazuje nakoupený majetek v pořizovacích cenách, které zahrnují

cenu pořízení a náklady s jeho pořízením související. Majetek vytvořený vlastní činností oceňuje vlastními náklady. Reprodukční pořizovací cenou vykazuje majetek získaný formou daru do výnosů. Obě společnosti odepisují dlouhodobý majetek s výjimkou pozemků, které se neodepisují metodou rovnoměrných odpisů. Společnost Metrostav uvádí roční odpisové sazby.

IFRS

KB do hmotného majetku zahrnuje pozemky, budovy a zařízení, které drží z důvodu používání pro poskytování služeb a k administrativním účelům, které jsou používány déle než jedno účetní období. Skupina Metrostav v rozvaze uvádí položku Pozemky, budovy a zařízení, kde budovy a zařízení vykazuje v historických cenách po odečtení opravěk a opravných položek. Obě společnosti odepisují majetek rovnoměrně po dobu předpokládané doby jeho užívání z pořizovací ceny. Skupina Metrostav uvádí, že zisk nebo ztráta plynoucí z likvidace a vyřazení položek jsou zahrnuty do provozního výsledku hospodaření.

6.2.1 Investice do nemovitostí

Česká účetní legislativa

V české účetní legislativě tento pojem nenalezneme, veškeré budovy a pozemky jsou zařazeny do dlouhodobého hmotného majetku, pokud se nejedná o zboží.

IFRS

Skupina Metrostav vykazuje v rozvaze investice do nemovitostí, jedná se o kancelářské budovy za účelem dlouhodobých výnosů z pronájmu. Společnost vykazuje investice do nemovitostí v historických cenách po odečtení opravěk. V případě, kdyby společnost nemovitost začala využívat pro vnitřní potřeby, přeřadí položku do položky pozemky, budovy a zařízení. Společnost odepisuje metodou rovnoměrných odpisů pořizovací ceny, budovy se odepisují po dobu 35 let. Skupina KB nemá žádné investice do nemovitostí.

AKTIVA	Pozn.	31. 12. 2016	31. 12. 2015
DLOUHODOBÁ AKTIVA			
Pozemky, budovy a zařízení	9	3 464 903	3 295 785
Investice do nemovitostí	8	236 329	270 475
Nehmotná aktiva	7	410 407	428 166
Goodwill	11	35 534	35 534
Investice v přidruž. a spol. podnicích – účtováno ekvivalencí	10	903 574	813 747
Odložená daňová pohledávka	21	188 674	290 097
Pohledávky	12	854 388	812 829
Dlouhodobá aktiva celkem		6 093 809	5 946 633
KRÁTKODOBÁ AKTIVA			

Obrázek 4: Část rozvahy skupiny Metrostav podle IFRS (Metrostav, a. s., 2016, s. 68)

6.2.2 Aktiva držená k prodeji

Česká účetní legislativa

Stejně jako investice do nemovitostí, tak ani aktiva držená k prodeji, nejsou součástí české účetní legislativy, a proto tyto položky v rozvaze společností nenajdeme.

IFRS

Abychom mohli podle IFRS zařadit aktivum do této položky, musí splnit hned několik podmínek, jednou z nich je zpětně získatelná hodnota, kterou podnik nabyde spíše prodejem než dalším užíváním tohoto aktivu, také musí být k dispozici k okamžitému prodeji, a tento prodej musí být vysoce pravděpodobný a realizovatelný do jednoho roku. Skupina Metrostav nevykazuje žádná aktiva držená k prodeji, avšak Skupina KB vykazuje aktiva držená k prodeji, v příloze uvádí, že oceňuje tato aktiva v nižší částce z reálné hodnoty snížené o náklady na prodej nebo účetní hodnoty aktiva před zařazení aktiva do kategorie aktiva držená k prodeji. Majetek, který je v této kategorii není odepisován.

(mil. Kč)	Pozn.	31. 12. 2016	31. 12. 2015
AKTIVA			
Hotovost a účty u centrálních bank	16	112 241	128 336
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	17	29 709	29 198
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	42	22 331	23 701
Realizovatelná finanční aktiva	18	39 420	41 864
Aktiva držená k prodeji	19	906	385

Obrázek 5: Část rozvahy skupiny KB podle IFRS (Komerční banka, a. s., 2016, s. 80)

6.3 Leasing

Česká účetní legislativa

Fio banka ve svém výkazu neuvádí žádný leasing. Společnost Metrostav uvádí, že jak finanční tak operativní leasing není zahrnut do dlouhodobého majetku. Splátky leasingu jsou účtovány do nákladů rovnoměrně po celou dobu trvání leasingu. Budoucí splátky leasingu, které nejsou k rozvahovému dni splatné, společnost vykazuje v příloze k účetní závěrce, ale nejsou zachyceny v rozvaze. Majetek získaný formou finančního leasingu zahrne do svých aktiv až po skončení doby leasingu a po převodu vlastnického práva.

IFRS

Skupina Metrostav zařadí do finančního leasingu, ten majetek, u kterého nese v podstatě všechna rizika i výhody vyplývající z vlastnictví. Tento leasing je aktivován v reálné hodnotě majetku na počátku doby leasingu, nebo v případě nižší ceny, v současné hodnotě minimálních leasingových plateb. Jednotlivé platby leasingu jsou alokovány mezi závazky a finanční náklady tak, aby bylo dosaženo stejné úrokové míry ze zbývajících zůstatku závazku. Majetek pořízen v rámci finančního leasingu je odepisován po dobu životnosti. Leasing, který nespĺňuje podmínku nesení rizik a výhod z vlastnictví, je zařazen jako operativní leasing. Platby v rámci tohoto leasingu jsou účtovány do výkazu zisku a ztráty rovnoměrně po celou dobu leasingu. Podobně jako skupina Metrostav, tak i skupina KB vykazuje finanční a operativní leasing. Obě společnosti se rozhodly, že nevyužijí dřívější aplikace nového standardu IFRS 16 *Leasing*, který nabyde účinnosti 1. 1. 2019, používají tedy pro aplikaci leasingu stávající standard IAS 17.

6.4 Dlouhodobé pohledávky

Česká účetní legislativa

Společnost Metrostav vykazuje dlouhodobé pohledávky v oběžných aktivech, u bank je to trochu jiné, banky vykazují položky Pohledávky za bankami a Pohledávky za klienty. Pohledávky za klienty jsou účtovány v částkách snížených o opravné položky.

IFRS

Skupina Metrostav vykazuje dlouhodobé pohledávky v dlouhodobých aktivech. Stejně jako u Fio banky, tak i KB vykazuje Dlouhodobé pohledávky v položkách Pohledávky za bankami a Úvěry a pohledávky za klienty.

6.4.1 Odložená daň

Česká účetní legislativa

Fio banka uvádí v příloze, že vykazuje odložený daňový závazek, který vznikl rozdílem mezi daňovou a účetní zůstatkovou hodnotou dlouhodobého hmotného majetku a rezervy na nevyčerpanou dovolenou. Společnost vykazuje odložený daňový závazek ve výkazu zisku a ztráty v položce Daň z příjmů. Společnost Metrostav vykazuje odloženou daňovou pohledávku, která je v rozvaze zařazena mezi pohledávky, a ty jsou zařazeny pod oběžná aktiva (což se od IFRS liší).

C. II.	Pohledávky	046	6 555 770	-705 524	5 850 246	5 891 849
C. II. 1.	Dlouhodobé pohledávky	047	1 317 387	0	1 317 387	1 037 220
C. II. 1. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	048	846 847	0	846 847	545 444
C. II. 1. 2.	Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	049	46 416	0	46 416	16 350
C. II. 1. 4.	Odložená daňová pohledávka	051	419 543	0	419 543	463 079
C. II. 1. 5.	Pohledávky – ostatní	052	4 581	0	4 581	12 347
C. II. 1. 5. 1.	Pohledávky za společníky	053	0	0	0	11 253

Obrázek 6: Část rozvahy společnosti Metrostav podle ČÚL (Metrostav, a. s., 2016, s. 32)

IFRS

KB vykazuje ve výkazu o finanční situaci jak odloženou pohledávku, tak i odložený daňový závazek. Odložená daňová pohledávka je zařazena v Dlouhodobých aktivech v položce Dlouhodobé pohledávky, což je na rozdíl od české legislativy jiné. Odložená daň je vypočítána na základě závazkové metody vycházející z rozvahového přístupu. Stanovuje se ze všech dočasných rozdílů mezi daňovými základnami aktiv nebo závazků a jejich účetními hodnotami a je počítána pomocí daňových sazeb platných v období, kdy se realizuje odložená daň. KB uvádí, že odložená daňová pohledávka se vykazuje jen do výše, v jaké je možné, že bude moci být v budoucnosti realizována.

Skupina Metrostav vykazuje v dlouhodobých aktivech odloženou daňovou pohledávku. Stanoví se jako rozdíl mezi daňovou hodnotou aktiv a závazku a jejich účetní hodnotou. Společnost uvádí hlavní přechodné rozdíly, které vyplývají z odpisů budov a zařízení, přeceněných aktiv a vytvořených rezerv na záruční opravy. Společnost vykazuje odloženou daňovou pohledávku v rozvaze, pokud je pravděpodobné, že v budoucnosti bude dosaženo zisku, který umožní uplatnění dočasných rozdílů. Odložená daňová pohledávka a odložený daňový závazek jsou vzájemně kompenzovány, pokud existuje vymahatelné právo kompenzace krátkodobých daňových pohledávek proti krátkodobým daňovým závazkům, a kdy se odložená daň vztahuje ke stejnému finančnímu úřadu.

Daň z příjmů		360	83
Odložený daňový závazek	34	3 830	4 584
Výdaje a výnosy příštích období a ostatní závazky	32	16 150	15 419
Rezervy	33	1 714	1 161
Závazky celkem		817 336	785 327
Daň z příjmů		86	367
Odložená daňová pohledávka	34	78	70
Náklady a příjmy příštích období a ostatní aktiva	23	4 919	4 436
Majetkové účasti v přidružených společnostech	24	1 280	1 219
Nehmotný majetek	25	3 886	3 867
Hmotný majetek	26	6 666	6 844
Goodwill	27	3 752	3 752
Aktiva celkem		922 737	891 556

Obrázek 7: Část rozvahy skupiny KB podle IFRS (Komerční banka, a. s., 2016, s. 80)

6.5 Zásoby

U vybraných společností

Jelikož banky nevykazují zásoby, zaměříme se na společnost Metrostav a Skupinu Metrostav. Společnost Metrostav oceňuje zásoby v pořizovací ceně sníženou o opravnou položku. K položkám zásob vytváří také opravné položky, které jsou uvedené ve sloupci korekce a snižují tak netto hodnotu položky. Pro úbytek nakoupených zásob užívá metodu váženého průměru. Zásoby vlastní výroby tedy nedokončenou výrobu a hotové výrobky oceňuje vlastními výrobními náklady sníženými o opravnou položku. Mezi zásoby řadí materiál, nedokončenou výrobu a polotovary a poskytnuté zálohy na zásoby.

Skupina Metrostav vykazuje zásoby v pořizovací ceně nebo v čisté realizovatelné hodnotě, je-li nižší, kde čistá realizovatelná hodnota je rovna odhadnuté prodejní ceně v běžném podnikání, snížené o odhadované náklady na dokončení a odhadované náklady nutné k realizaci prodeje. Skupina Metrostav zásoby v rozvaze vykazuje celkově, v příloze jsou uvedené položky, které zde patří a je to materiál, opravná položka k materiálu, nedokončená výroba a její opravná položka, výrobky a její opravná položka, zboží a opravná položka ke zboží.

6.6 Závazky

6.6.1 Rezervy

Česká účetní legislativa

Společnost Metrostav tvoří rezervy na krytí svých závazků nebo nákladů, přičemž musí být jasně definována jejich povaha, a k rozvahovému dni je pravděpodobné, že nastanou, avšak není známá přesná výše nebo okamžik jejich vzniku. Vytváří také daňové rezervy

na významné budoucí opravy dlouhodobého majetku v souladu se zákonem o rezervách. Dále společnost vytváří rezervu na budoucí závazek z daně z příjmů snížený o uhrazené zálohy na daň z příjmů. Pokud zálohy na daň z příjmů převyšují předpokládanou daň, je rozdíl vykázán jako krátkodobá pohledávka.

Fio banka tvoří rezervy v případě pokud, existuje povinnost plnit, která je výsledkem minulých událostí, pokud je možné, že plnění nastane a vyžádá si odliv prostředků představující ekonomický prospěch, přičemž pravděpodobnost je vyšší než 50 %, a pokud můžeme provést přiměřeně spolehlivý odhad plnění. Společnost tvoří rezervy na daň z příjmů právnických osob, rezervu na nevyčerpanou dovolenou a rezervu na soudní poplatky.

IFRS

Skupina Metrostav vykazuje rezervy v případě, pokud existuje smluvní nebo mimosmluvní závazek Konsolidačního celku v závislosti na minulé události, zároveň pokud je pravděpodobné, že k vyrovnání závazků je nezbytné vynaložit prostředky, a přitom provést spolehlivý odhad částky závazku. Oceňují se současnou hodnotou možný výdajů, které budou potřebné pro vypořádání závazku. Zvýšení rezervy kvůli toku času se vykazuje jako úrokový náklad.

KB má v položce Rezervy v rozvaze, rezervy ze smluvních závazků a rezervy na ostatní úvěrové závazky. Povinné rezervy, které banka musí držet u centrální banky, jsou v rozvaze v položce Účty u centrálních bank. Rezervy oceňují v částce nejlepšího odhadu výdajů, které budou nezbytné k vyjádření závazku vykazaného ke dni účetní závěrky. Společnost KB také vytváří rezervy na ostatní úvěrové závazky, které nesplňují podmínky uznání ve výkazu o finanční situaci, jsou evidované v podrozvahové evidenci.

7 ANALÝZA POLOŽEK VÝKAZŮ ZISKU A ZTRÁTY

Společnosti, které vykazují podle IFRS musí v účetní závěrce uvést výnosy a náklady buď ve výkazu o úplném výsledku hospodaření, nebo ve dvou výkazech, a to výkazu o úplném výsledku hospodaření a výkazu zisku a ztrát. Skupina Metrostav vykazuje výkaz zisku a ztráty a KB vykazuje výkazy dva, a to výkaz o úplném výsledku hospodaření a výkaz zisku a ztrát. Společnosti mohou použít účelové nebo druhové členění. Banky podle Vyhlášky č. 501/2002 Sb. vykazují výkaz zisku a ztráty, kde jsou uspořádané a označené položky podle přílohy č. 2 této vyhlášky.

Společnosti, které vykazují podle české účetní legislativy, vykazují výkaz zisku a ztráty. Společnost Metrostav vykazuje výkaz zisku a ztráty v druhovém členění. Fio banka vykazuje ve výkazu zisku a ztráty nulové položky, které se podle české účetní legislativy uvádět nemají. V českém účetnictví neexistuje výkaz o úplném výsledku hospodaření, tyto položky jsou uvedené v přehledu o změnách vlastního kapitálu.

Konsolidovaný výkaz o úplném výsledku za rok 2016

(mil. Kč)	Pozn.	2016	2015
Zisk za účetní období	14	14 074	13 132
Položky, které nebudou odúčtovány do výkazu zisku a ztráty			
Precenění plánu odměn při odchodu do důchodu, po odečtení daně	39	-93	-16
Položky, které mohou být následně odúčtovány do výkazu zisku a ztráty			
Zajištění peněžních toků			
– čistý zisk/(ztráta) z reálné hodnoty, po odečtení daně	40	1 959	136
– převod do čistého zisku/(ztráty), po odečtení daně	40	-3 233	-3 402
Kurzové zisky/(ztráty) ze zajištění čistých aktiv z investic v zahraničí		-4	0
Kurzové rozdíly z precenění čistých aktiv z investic v zahraničí		4	-5
Čistý zisk/(ztráta) z realizovatelných finančních aktiv, po odečtení daně	41	-1 536	-273
Čistý zisk/(ztráta) z realizovatelných finančních aktiv, po odečtení daně (přidružené společnosti)	24	10	-28
Ostatní úplný výsledek za účetní období, po odečtení daně		-2 893	-3 588
Úplný výsledek za účetní období, po odečtení daně		11 181	9 544
Úplný výsledek připadající vlastníkům nekontrolních podílů		386	374
Úplný výsledek připadající vlastníkům mateřské společnosti		10 795	9 170

Obrázek 8: Výkaz o úplném výsledku hospodaření skupiny KB (Komerční banka, a. s., 2016, s. 79)

7.1 Náklady

7.1.1 Nákladové úroky

Jak podle české účetní legislativy, tak podle IFRS jsou nákladové úroky vykazovány na akruální bázi, s tím, že česká účetní legislativa předepisuje vykazování na akruální bázi se zřetelem na smluvní úrokovou sazbu.

Česká účetní legislativa

Obě společnosti vykazují ve výkazu zisku a ztráty tyto úroky v položce Nákladové úroky a podobné náklady. V příloze nejsou k těmto položkám uvedené žádné informace.

IFRS

Skupina Metrostav uvádí ve výkazu zisku a ztráty nákladové úroky v položce Finanční náklady. KB tyto úroky uvádí pod položkou Náklady na úroky a podobné náklady, ve výkazu zisku a ztráty také vyazuje čisté úrokové a podobné výnosy. Další informace k těmto položkám ani jedna firma v příloze neuvádí.

7.1.2 Kurzové rozdíly

Česká účetní legislativa

Účetní jednotky musí vést účetnictví v peněžních jednotkách české měny. Jestliže jsou položky (pohledávky, závazky, cenné papíry atd.) vyjádřeny v měně cizí, musí účetní jednotky použít současně i měnu cizí. (Česko, 1991, § 4) Česká národní banka vyhláší kurz devizového trhu, který se přepočítá majetek a závazky v cizí měně k okamžiku uskutečnění transakce. (Česko, 1991, § 24) Kurzové rozdíly můžeme účtovat na vrub účtu finančních nákladů nebo ve prospěch účtu finančních výnosů. Rozdíly z cenných papírů a podílů jsou součástí ocenění reálnou hodnotou nebo ocenění ekvivalencí, ať je účtována výsledkově nebo rozvahově. (Česko, 2002b, § 60)

8 ANALÝZA OSTATNÍCH VÝKAZŮ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

Společnosti kromě rozvahy a výkazu zisku a ztráty sestavují i výkaz změn vlastního kapitálu a výkaz o peněžních tocích. Posledním výkazem, který musí zveřejňovat je příloha (komentář), kde se uvádějí a konkretizují skutečnosti, které jsou uvedené v předchozích výkazech.

8.1 Výkaz o peněžních tocích

Česká účetní legislativa

Obchodní společnosti musí sestavovat i tento výkaz, avšak pokud se jedná o zahraniční právnické osoby, organizační složky státu a fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapísány v obchodním rejstříku, tak ty tento výkaz sestavovat nemusí. (Česko, 1991, § 1 a § 18)

Jelikož Fio banka tento výkaz podle české účetní legislativy vykazovat nemusí, tak ho v její účetní závěrce nenajdeme. U společnosti Metrostav tento výkaz nalezneme, a společnost se rozhodla sestavit výkaz o peněžních tocích nepřímou metodou. Společnost má v příloze uvedené podrobnější členění peněz a peněžních ekvivalentů, které jsou zobrazeny ve výkazu o peněžních tocích.

Přehled o peněžních tocích za rok končící 31. prosince 2016 (v celých tisících Kč)

(tis. Kč)		2016	2015
Peněžní toky z provozní činnosti			
Účetní zisk (+) / ztráta (-) z běžné činnosti před zdaněním		550 089	493 018
A. 1.	Úpravy o nepeněžní operace:		
A. 1. 1.	Odписы stálých aktiv	107 677	113 825
A. 1. 2.	Změna stavu opravných položek a rezerv	-222 717	-7 495
A. 1. 3.	Zisk (-) / ztráta (+) z prodeje stálých aktiv	-1 820	-1 404
A. 1. 4.	Výnosy z podílů na zisku	-367 404	-101 822
A. 1. 5.	Vyúčtované nákladové (+) a výnosové (-) úroky	-27 943	-12 371
A *	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a změnami pracovního kapitálu	37 882	483 751
A. 2.	Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu:		
A. 2. 1.	Změna stavu pohledávek a přechodných účtů aktiv	286 907	1 430 930
A. 2. 2.	Změna stavu krátkodobých závazků a přechodných účtů pasiv	-286 476	-1 194 697
A. 2. 3.	Změna stavu zásob	-501 943	-316 202
A **	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním	-463 630	403 782

Obrázek 9: Část výkazu o peněžních tocích společnosti Metrostav (Metrostav, a. s., 2016 s. 38)

IFRS

Skupina Metrostav vykazuje výkaz o peněžních tocích za použití obou metod, kdy v provozní části zvolila metodu nepřímou a v částech investiční a finanční metodu přímou, což přímo vyžaduje standard IAS 7. KB se rozhodla celý výkaz o peněžních tocích vykázat přímou metodou, což je z hlediska IFRS v pořádku. IFRS nemá povinný formát výkazu o peněžních tocích.

Konsolidovaný výkaz o peněžních tocích za rok 2016

mil. Kč)	2016	Po úpravě 2015
PENĚŽNÍ TOKY Z PROVOZNÍ ČINNOSTI		
Přijaté úroky	24 026	26 084
Placené úroky	-4 287	-6 191
Přijaté poplatky a provize	7 915	8 542
Placené poplatky a provize	-1 407	-1 709
Čistý příjem z finančních operací	2 399	1 735
Ostatní přijaté příjmy	110	100
Platby zaměstnancům, dodavatelům a ostatní platby	-12 450	-11 489
Provozní peněžní toky před změnou provozních aktiv a provozních závazků	16 306	17 072
Pohledávky za bankami	-3 331	11 309
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	-507	12 660
Čerpání úvěrů a pohledávek za klienty	-43 765	-39 621
Ostatní aktiva	118	-550
(Zvýšení)/snížení provozních aktiv	-47 485	-16 202
Závazky vůči bankám	-6 192	7 813
Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	-1 329	-3 979
Závazky vůči klientům	43 952	6 855
Ostatní závazky	145	3 358
Zvýšení/(snížení) provozních závazků	36 576	14 047
Čistá hotovost z provozních činností před zdaněním	5 397	14 917
Zaplacená daň z příjmů	-2 335	-2 696
Čistá hotovost z provozní činnosti	3 062	12 221
PENĚŽNÍ TOKY Z INVESTIČNÍ ČINNOSTI		

Obrázek 10: Část výkazu o peněžních tocích skupiny KB podle IFRS (Komerční banka, a. s., 2016, s. 81)

8.2 Výkaz změn vlastního kapitálu

Česká účetní legislativa

Výkaz změn vlastního kapitálu není podle české účetní legislativy povinný, až na vybrané účetní jednotky (finanční instituce). Obě společnosti vykazují výkaz změn vlastního kapitálu. Fio banka v tomto výkazu zveřejňuje změny základního kapitálu, rezervního fondu, oceňovacích rozdílů, nerozděleného zisku (ztráty) minulých let, hospodářského výsledku ve schvalovacím řízení a také zisku (ztráty) za běžné období. Jak můžeme vidět níže rozsahem a strukturou je přehled změn vlastního kapitálu Společnosti Metrostav naprosto odlišný od přehledu, který vykazuje Fio banka.

(tis. Kč)	Základní kapitál	Ostatní kapitálové fondy	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	Rezervní fond	Nerozdělený zisk	Celkem
Zůstatek k 1. lednu 2015	790 667	250	86 339	159 481	5 310 864	6 347 601
Kurzové přecenění						
- podíly v ovládaných osobách, v osobách pod podstatným vlivem	0	0	-21 230	0	0	-21 230
Vyplacené podíly na zisku	0	0	0	0	-169 993	-169 993
Ostatní pohyby – promlčené podíly na zisku	0	0	0	0	1 301	1 301
Výsledek hospodaření za účetní období	0	0	0	0	451 598	451 598
Zůstatek k 31. prosinci 2015	790 667	250	65 109	159 481	5 593 770	6 609 277
Kurzové přecenění						
- podíly v ovládaných osobách, v osobách pod podstatným vlivem	0	0	-343	0	0	-343
Vyplacené podíly na zisku	0	0	0	0	-169 993	-169 993
Ostatní pohyby – promlčené podíly na zisku	0	0	0	0	1 434	1 434
Výsledek hospodaření za účetní období	0	0	0	0	495 621	495 621
Zůstatek k 31. prosinci 2016	790 667	250	64 766	159 481	5 920 832	6 935 996

Obrázek 11: Výkaz změn vlastního kapitálu podle ČÚL (Metrostav, a. s., 2016, s. 37)

IFRS

Jelikož je výkaz změn vlastního kapitálu podle IFRS vykazovat povinné, obě společnosti tento výkaz ve svých účetních závěrkách mají. Na rozdíl od české účetní legislativy výkaz obsahuje informace o celkovém úplném výsledku hospodaření, také zobrazuje částky, které připadají vlastníkům mateřské společnosti a nekontrolním podílům. Jak Skupina Metrostav, tak KB vykazuje přehled změn vlastního kapitálu na základě standardu IAS 1 – *Sestavení a zveřejňování účetní závěrky*, obě Skupiny vykazují velmi podrobný tento přehled.

(mil. Kč)	Základní kapitál	Kapitálové fondy a nerozdělený zisk*	Přecenění plánu odměn při odchodu do důchodu	Zajištění peněžních toků	Přecenění čistých aktiv z investic v zahraničí	Realizovatelná finanční aktiva	Vlastní kapitál celkem	Nekontrolní podíl	Vlastní kapitál celkem včetně nekontrolních podílů
Zůstatek k 31. prosinci 2014	19 005	64 734	-22	15 980	6	6 660	106 363	3 131	109 494
Dekonsolidace Transformovaného fondu**	0	0	0	-61	0	-1 427	-1 488	0	-1 488
Vlastní akcie, ostatní	0	151	0	0	0	0	151	549	700
Výplata dividend	0	-11 783	0	0	0	0	-11 783	-238	-12 021
Transakce s vlastníky	0	-11 632	0	0	0	0	-11 632	311	-11 321
Zisk za účetní období	0	12 758	0	0	0	0	12 758	374	13 132
Ostatní úplný výsledek za účetní období, po odečtení daně	0	-28***	-16	-3 266	-5	-273	-3 588	0	-3 588
Úplný výsledek za účetní období	0	12 730	-16	-3 266	-5	-273	9 170	374	9 544

Obrázek 12: Část výkazu změn vlastního kapitálu podle IFRS (Komerční banka, a.s., 2016, s. 81)

8.3 Příloha

Česká účetní legislativa

Česká účetní legislativa předepisuje povinné údaje, které musí být zveřejněny v příloze účetní závěrky, jen informace, které se týkají dané účetní jednotky a okamžiku sestavení účetní závěrky. Stejně jako IFRS požaduje ČÚL vysvětlení významných položek účtovaných v závěrce v příloze. Obě společnosti vykazují přílohu. Tato příloha obsahuje obecné údaje o společnosti, tedy její založení a charakteristiku, organizační strukturu. Dále uvádí zásady zpracování účetní závěrky, její postupy a metody zpracování, které společnost využívá. Tyto společnosti v příloze také podrobněji rozebírají a rozčleňují položky účetní závěrky, tedy dlouhodobý nehmotný majetek, dlouhodobý hmotný majetek, ostatní dlouhodobý a krátkodobý finanční majetek, zásoby, pohledávky, vlastní kapitál, rezervy a podobně. Dále je možné v příloze najít skutečnosti, které nebyli zobrazené v daných účetních výkazech. Fio banka navíc uvádí podrozvahu, kterou v příloze dále rozebírá.

IFRS

Příloha podle IFRS musí obsahovat velké množství informací, které jsou více rozebrány v jednotlivých standardech. Stejně jako příloha podle české účetní legislativy, tak i příloha podle IFRS obsahuje stejné informace, tedy základní informace o společnosti, účetní metody a postupy a podobně. Příloha podle IFRS navíc obsahuje znění aplikací nových účetních standardů IFRS, v případě těchto společností, respektive skupin jsou to konsolidační zásady (postupy) a jaký dopad má tato aplikace nových standardů na konkrétní skupinu.

9 ZHODNOCENÍ A DOPORUČENÍ PRO SPOLEČNOSTI

Komerční banka, a. s. a Fio banka, a. s.

Účetní závěrka skupiny KB byla nejlepší, se kterou jsem v této práci pracovala. KB ve své účetní závěrce vykazuje výkaz o finanční situaci, výkaz změn vlastního kapitálu, výkaz zisku a ztráty, výkaz o úplném výsledku hospodaření, výkaz o peněžních tocích a také komentář k účetní závěrce. Zpracování je přehledné a srozumitelné, vzhledově a technicky bez žádných výhrad. Banka nejen že zveřejňuje tuto závěrku v českém jazyce, máme možnost si ji prohlédnout i v jazyce anglickém, což je velká výhoda pro tuto společnost.

Jelikož banka nevykazuje dle české účetní legislativy, pro její porovnání v této práci jsem zvolila jedinou banku v ČR, která vykazuje podle ČÚL, a to je Fio banka, a. s. Tato společnost nevykazuje výkaz o peněžních tocích. Banka nemá podle české účetní legislativy povinnost tento výkaz uvádět ve své účetní závěrce. Pokud by tento výkaz uvedla, poskytla by další údaje o hospodaření společnosti. Stejně jako KB, tak i Fio banka vykazuje rozvahu, výkaz zisku a ztráty, výkaz o změnách vlastního kapitálu navíc společnost vykazuje podrozvahu a samozřejmě přílohu. Ke zpracování výkazů bych měla jednu výtku, společnost vykazuje nulové položky, které by vykazovat neměla, čímž jsou položky nepřehledné. Samotné zpracování po vzhledové stránce je nepřehledné a působí neorganizovaně. Příjemně mě překvapilo zpracování přílohy, která je i když se jedná o přílohu vykázanou podle ČÚL, vypracována velmi kvalitně a je hodně obsáhlá.

Metrostav, a. s., skupina Metrostav

Společnost vykazuje své účetní závěrky, tedy jak konsolidovanou účetní závěrku skupiny Metrostav, tak účetní závěrku společnosti Metrostav, a. s. podle české účetní legislativy, v jednom dokumentu (výroční zprávě). Je tedy jednodušší a rychlejší poznat různé rozdíly mezi účetními závěrkami podle české účetní legislativy a IFRS. Výroční zpráva je zpracována z hlediska kvality na vysoké úrovni, je přehledná a dobře graficky zpracovaná.

Společnost zveřejňuje rozvahu, výkaz zisku a ztráty, výkaz o peněžních tocích, výkaz změn vlastního kapitálu a také komentář k účetní závěrce. Společnost ve svých výkazech nevykazuje nulové položky, což přispívá k lepší přehlednosti těchto výkazů dané společnosti. Příloha skupiny Metrostav je zpracována naprosto podle požadavků IFRS.

Právě kvůli tomu, že výroční zpráva společnosti a skupiny Metrostav je v jednom dokumentu, pracovalo se mi s těmito výkazy asi nejlépe ze všech výkazů, které jsem k analýze

rozdílů mezi danými účetními předpisy potřebovala. K tomu pomáhala i přehledná úprava a grafické zpracování na nejlepší úrovni. Běžný uživatel by při práci s těmito výkazy neměl mít žádný velký problém se v nich orientovat. Žádné významné nedostatky jsem u této společnosti neshledala.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo analyzovat rozdíly, které vznikají při vykazování podle české účetní legislativy a mezinárodních standardů účetního výkaznictví a zhodnotit výkazy vybraných společností a skupin.

Je všeobecně známé, že mezi účetní legislativou a IFRS existují velké i malé rozdíly. Největší rozdíl je již v samotném přístupu k účetnictví. Česká účetní legislativa se řídí pravidly a předpisy, kdežto IFRS je založeno na principech. Mezinárodní účetní standardy se řídí prostřednictvím Koncepčního rámce, který musí dodržovat, jakým způsobem k výsledku dojde je na účetní jednotce. V české účetní legislativě je důležitý postup účtování, tedy stanovuje přesně jak má účetní jednotka účtovat. Z výše uvedené ukazuje, že IFRS podává věrnější obraz o hospodaření podniku.

V české účetní legislativě chybí základní definice účetních pojmů. Účetní jednotky sestavují účetní závěrky primárně pro účely výpočtu daně z příjmů, a nikoliv pro zobrazení finanční situace podniku. Jak rozvaha, tak výkaz zisku a ztráty má jednotný formát, který usnadňuje orientaci ve výkazech. Hodnoty brutto a korekce jsou v rozvaze hned viditelné, tedy okamžitě můžeme vyčíst, jak odepsaný majetek účetní jednotka vlastní. Některé společnosti nemusí povinně vykazovat přehled o změnách vlastního kapitálu a změnách peněžních toků, což může být zavádějící, jelikož fakt, že společnost vykazuje zisky, nemusí ještě znamenat, že je finančně zajištěná, to spíše poznáme z přehledu o peněžních tocích. Přílohy k závěrkám bývají velice často velmi krátké a neposkytují tak mnoho informací o hospodaření společnosti.

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví mají základní pojmy zahrnuté v Koncepčním rámci. Účetní výkazy společnosti mohou sestavit podle vlastního rozhodnutí, není nařízený přesný formát těchto výkazů, což může být občas pro uživatele náročnější na orientaci v těchto výkazech. Komentář je mnohem obsáhlejší a dává tak uživateli lepší přehled o finanční situaci podniku.

Některé společnosti musí vykazovat podle IFRS povinně, ale to neznamená, že nemusí vykazovat podle české účetní legislativy. Jelikož zákon o dani z příjmu vyžaduje základ daně, vycházející z českého účetnictví, což znamená, že tyto společnosti musí vytvářet výkaz jak podle IFRS tak podle české účetní legislativy. Právě proto by se měla česká účetní legislativa postupně přibližovat k mezinárodním standardům účetního výkaznictví a vytvořit

tak nějaký převodový můstek, což by mělo za následek, že společnosti vykazující podle české účetní legislativy a IFRS by nemuseli vést dva odlišné účetní systémy.

I když mezinárodní standardy účetního výkaznictví nejsou úplně dokonalé, jako žádný systém, tak i přesto by se měla česká účetní legislativa pokusit více přiblížit těmto standardům, které zobrazují věrnější obraz účetnictví, než je tomu v České republice.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- ČESKO, 1991. Zákon č. 563 ze dne 12. prosince 1991 o účetnictví. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991b. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563>
- ČESKO, 2002a. Vyhláška č. 501 ze dne 6. listopadu 2002, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou bankami a jinými finančními institucemi. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-501>
- ČESKO, 2002b. Vyhláška č. 500 ze dne 6. listopadu 2002, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-500>
- Český účetní standard pro podnikatele č. 019 Náklady a výnosy, 1998 - 2013. business.center.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/finance/ucetnictvi/ceske-ucetni-standardy/podnikatele/019.aspx>
- DVOŘÁKOVÁ, Dana. Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS. 5. aktualizované a přepracované vydání. Brno: BizBooks, 2017, 368 s. ISBN 978-80-265-0692-8.
- DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Základy účetnictví*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017a, x, 285. Účetnictví. ISBN 978-80-7552-892-6.
- FICBAUER, Jiří. *Mezinárodní standardy účetního výkaznictví*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2016, 176 s. ISBN 978-80-214-5390-6.
- FIO BANKA, a. s. – výroční zpráva. Veřejný rejstřík a Sbírka listin - Ministerstvo spravedlnosti České republiky [online]. Praha: Fio banka, 2017 [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=50046550&subjektId=420156&spis=75337>
- JÍLEK, Josef a Jitka SVOBODOVÁ. Účetnictví podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS) 2012. 2. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2012, 448 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-4255-7

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017, 228 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2.

KOMERČNÍ BANKA, a. s. - Výroční a pololetní zprávy. *Komerční banka, a. s. - Komerční banka, a. s. - Na partnerství záleží* [online]. Praha: Komerční banka, 2017 [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/getmedia/47a07451-d748-4c67-b745-320d10d2b38b/kb-2016-vyrocní-zprava.pdf.aspx>

KOVANICOVÁ, Dana. Jak porozumět světovým, evropským, českým účetním výkazům. 1. vyd. Praha: BOVA POLYGON, 2004, 284 s. ISBN 8072730959.

MACKENZIE, Bruce. *Interpretation and application of International financial reporting standards*. Hoboken: Wiley, 2011, 1114 s. ISBN 978-0-470-55442-5.

METROSTAV, a. s. - Výroční zpráva. *Veřejný rejstřík a Sbírka listin* [online]. Praha: Metrostav, 2017 [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=48819271&subjektId=415404&spis=73539>

MLÁDEK, Robert. Postupy účtování podle IFRS: IFRS policies and procedures. Vyd. 1. Praha: Leges, 2009, 351 s. ISBN 9788087212134.

MRKOSOVÁ, Jitka. *Účetnictví 2018: učebnice pro SŠ a VOŠ*. Brno: Edika, 2018, 312 s. Daně a účetnictví. ISBN 978-80-266-1223-0.

SLÁDKOVÁ, Eva a Jiří STROUHAL. *Účetnictví - výkaznictví podle českých účetních předpisů*. Praha: Institut certifikace účetních, 2016, 152 s. Vzdělávání účetních v ČR. Učebnice. ISBN 978-80-87985-08-3.

STROUHAL, Jiří. *Účetní souvztažnosti podnikatelských subjektů*. Praha: Wolters Kluwer, 2016, xiii, 260. Účetnictví. ISBN 978-80-7552-268-9.

ŠRÁMKOVÁ, Alice a Martina KŘIVÁNKOVÁ. Mezinárodní standardy účetního výkaznictví: praktické aplikace. 6., aktualiz. vyd. Praha: Institut certifikace účetních, c2015, 329 s. Vzdělávání účetní profese v ČR. ISBN 978-80-86716-99-2.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2016, 284 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0048-4.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

FIFO	First in, first out.
IAS	International Accounting Standards.
IASC	International accounting standards committee.
IACF	International Accounting Standard Committee Foundation.
IASB	International Accounting Standards Board.
IFRIC	International Financial Reporting Interpretations Committee.
IFRS	International Financial Reporting Standards.
IFRSAC	IFRS Advisory Council.
IFRSIC	IFRS Interpretations Committee.
SIC	Standing Interpretations Committee.
US GAAP	United States Generally Accepted Accounting Principles.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Část rozvahy podle IFRS (Metrostav, a. s., 2016, s. 68).....	35
Obrázek 2: Část rozvahy banky podle českých předpisů (Fio banka, a. s., 2016, s. 22)	35
Obrázek 3: Část výkazu rozvahy podle IFRS (Komerční banka, a. s., 2016, s. 80).....	37
Obrázek 4: Část rozvahy skupiny Metrostav podle IFRS (Metrostav, a. s., 2016, s. 68).....	39
Obrázek 5: Část rozvahy skupiny KB podle IFRS (Komerční banka, a. s., 2016, s. 80).....	39
Obrázek 6: Část rozvahy společnosti Metrostav podle ČÚL (Metrostav, a. s., 2016, s. 32).....	41
Obrázek 7: Část rozvahy skupiny KB podle IFRS (Komerční banka, a. s., 2016, s. 80).....	42
Obrázek 8: Výkaz o úplném výsledku hospodaření skupiny KB (Komerční banka, a. s., 2016, s. 79).....	44
Obrázek 9: Část výkazu o peněžních tocích společnosti Metrostav (Metrostav, a. s., 2016 s. 38)	46
Obrázek 10: Část výkazu o peněžních tocích skupiny KB podle IFRS (Komerční banka, a. s., 2016, s. 81)	47
Obrázek 11: Výkaz změn vlastního kapitálu podle ČÚL (Metrostav, a. s., 2016, s. 37)	48
Obrázek 12: Část výkazu změn vlastního kapitálu podle IFRS (Komerční banka, a.s., 2016, s. 81)	48

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Kategorie účetních jednotek (Česko, 1991, § 1b; Sládková, 2016, s. 9).....	22
---	----

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P 1: Seznam platných IAS.....	60
Příloha P 2: Seznam platných IFRS.....	61

PŘÍLOHA P 1: SEZNAM PLATNÝCH IAS

IAS	1	Zveřejňování účetní závěrky
IAS	2	Zásoby
IAS	7	Výkaz peněžních toků
IAS	8	Účetní pravidla, změny účetních odhadů a chyby
IAS	10	Události po rozvahovém dni
IAS	11	Stavební smlouvy
IAS	12	Daně ze zisku
IAS	14	Výkazy segmentů
IAS	16	Pozemky, budovy a zařízení
IAS	17	Leasingy
IAS	18	Výnosy
IAS	19	Zaměstnanecké požitky
IAS	20	Účtování státních dotací a zveřejnění státní podpory
IAS	21	Dopady změn směnných kursů cizích měn
IAS	23	Výpůjční náklady
IAS	24	Zveřejnění spřízněných stran
IAS	26	Penzijních plánů
IAS	27	Konsolidovaná účetní závěrka a investice do dceřiných podniků
IAS	28	Investice do přidružených podniků
IAS	29	Vykazování v hyperinflačních ekonomikách
IAS	30	Zveřejnění ve finančních výkazech bank a podobných finančních Institucí
IAS	32	Finanční nástroje: zveřejňování a prezentace
IAS	33	Zisk na akcii
IAS	34	Mezitímní účetní vykazování
IAS	35	Ukončované činnosti
IAS	36	Snížení hodnoty aktiv
IAS	37	Rezervy, podmíněná aktiva a podmíněné závazky
IAS	38	Nehmotná aktiva
IAS	39	Finanční nástroje: účtování a oceňování
IAS	40	Investice do nemovitostí
IAS	41	Zemědělství

(Zdroj: Knápková, 2017, s. 223)

PŘÍLOHA P 2: SEZNAM PLATNÝCH IFRS

IFRS 1 První přijetí Mezinárodních standardů účetního výkaznictví
IFRS 2 Úhrady vázané na akcie
IFRS 3 Podnikové kombinace
IFRS 4 Pojistné smlouvy (d r. 2021 nahrazen IFRS 17
IFRS 5 Dlouhodobá aktiva k prodeji a ukončované činnosti
IFRS 6 Průzkum a hodnocení nerostných zdrojů
IFRS 7 Finanční nástroje: zveřejňování
IFRS 8 Provozní segmenty
IFRS 9 Finanční nástroje
IFRS 10 Konsolidovaná účetní závěrka
IFRS 11 Společné uspořádání
IFRS 12 Zveřejňování účastí v jiných společnostech
IFRS 13 Oceňování reálnou hodnotou
IFRS 14 Časové rozlišení v regulovaných odvětvích
IFRS 15 Výnosy ze smluv se zákazníky
IFRS 16 Leasingy
IFRS 17 Pojistné smlouvy

(Zdroj: Knápková, 2017, s. 223-224)